

BIULETYN

OGÓLNOPOLSKIEGO
STOWARZYSZENIA
GMIN CYSTERSKICH

nr 3

PAŹDZIERNIK 2010

Publikacja wydana na zlecenie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich.

Materiały wykorzystane w biuletynie udostępnione zostały przez gminy będące członkami Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich.

Realizacja całości: Agnieszka Redlak

Druk:
Aksel Druk sp. z o.o.
ul. Kostrzyńska 28
66-400 Gorzów Wlkp.

Bierzwnik 2010

SPIS TREŚCI

• Wstęp	4
• Kalendarium	7
• Bardo	17
• Bierzwnik	19
• Bledzew	21
• Cedynia	23
• Kamienna Góra	25
• Koprzywnica	27
• Koronowo	29
• Krzęcin	31
• Kuźnia Raciborska	33
• Łąd	35
• Marianowo	37
• Moryń	39
• Pełczyce	41
• Recz	43
• Sieroszewice	45
• Stare Czarnowo	47
• Sulejów	49
• Trzebnica	51
• Wąchock	53
• Węgorzyno-Winniki	55

W lipcu 2010 roku minęły trzy lata od powstania Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich powołanego w celu wspierania idei samorządu terytorialnego oraz ochrony wspólnych interesów w zakresie ochrony dziedzictwa cysterskiego. Obecnie Stowarzyszenie liczy 22 członków - w tym trzech członków wspierających. Miasta i Gminy będące członkami naszego Stowarzyszenia reprezentują obszary ośmiu województw (zachodniopomorskiego, wielkopolskiego, lubuskiego, kujawsko-pomorskiego, dolnośląskiego, śląskiego, łódzkiego i świętokrzyskiego) na których znajdują się obecnie bądź były tam w przeszłości opactwa cystersów i cysterek.

Członkowie – założyciele Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich podpisując akt założycielski Stowarzyszenia 7.07.2007r. w Bierzwniku przyjęli, że jest to kolejny krok zmierzający do utworzenia w Polsce struktury federacyjnej obejmującej wszystkie podmioty prawne zainteresowane rozwojem Szlaku Cysterskiego w Polsce. Taka struktura o nazwie „Forum Szlaku Cysterskiego w Polsce” powstała na mocy decyzji uczestników V Forum Gmin Cysterskich oraz Właścicieli Obiektów Cysterskich i Pocysterskich zgromadzonych w Opactwie OO. Cystersów w Wąchocku w dniach 24-27 września 2009r. Samorządy – członkowie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich odgrywały i odgrywają kluczową rolę w tworzeniu form organizacyjnych Szlaku Cysterskiego w Polsce czego potwierdzeniem były dotychczasowe, doroczne Fora Szlaku Cysterskiego organizowane w oparciu o bazę materialną i zasoby ludzkie poszczególnych samorządów – głównych organizatorów kolejnych spotkań (wyjątkiem było III Forum w Paradyżu w 2007r. gdzie ciężar organizacji przedsięwzięcia spoczął głównie na Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej). O znaczeniu ośrodków samorządowych w realizowaniu idei odnowy dziedzictwa cysterskiego świadczą także kolejne inicjatywy podejmowane przez samorządy, członków Stowarzyszenia opisane w niniejszym biuletynie.

W celu przygotowania zaplecza dla wszelkich inicjatyw podejmowanych przez poszczególne ośrodki zarząd Stowarzyszenia wystosował pisma do Urzędów Marszałkowskich Województw na obszarze których leżą gminy „cysterskie”. Zawierały one apel „o wspieranie wszelkich działań podejmowanych przez ośrodki cysterskie i pocysterskie” ze zwróceniem szczególnej uwagi na fakt, że są to działania o zasięgu ponadregionalnym i europejskim w kontekście Szlaku Cysterskiego jako „szlaku kulturowego drogami cystersów”. Wystosowanie w/w apelu poprzedzone zostało merytorycznym spotkaniem w Ministerstwie Dziedzictwa Narodowego gdzie na zaproszenie śp. Ministra Tomasza Merty, Generalnego Konserwatora Zabytków, przybyli Członkowie Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich i przedstawiciele Rady Koordynacyjnej Szlaku Cysterskiego w Polsce. W spotkaniu uczestniczył także O. Opat dr Piotr Chojnacki - Opat Prezes Polskiej Kongregacji Cystersów Niezależnie

od opisanych powyżej działań mających na celu zainteresowanie instytucji centralnych i Urzędów Marszałkowskich problematyką ochrony dziedzictwa Zakonu Cystersów, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich podjęło wspólną akcję promocyjną poprzez przygotowywanie (od 2008r.) stoiska Stowarzyszenia na Międzynarodowych Targach Poznańskich TOUR SALON- najbardziej znaczących targach turystycznych w Polsce. Odrębnymi elementami promującymi działalność Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich jako celowej organizacji pozarządowej skupiającej podmioty samorządowe jest uczestniczenie przedstawicieli naszego Stowarzyszenia w inicjatywach podejmowanych na Szlaku Cysterskim w innych państwach europejskich (8-10 maja 2009r. Targi Wyrobów Klasztornych w Chorin w Brandenburgii w Niemczech, 10 maja 2009r. zakończenie projektu „Das Ihlow Projekt” w Ihlow we Fryzji Wschodniej w Niemczech, 28-30 maja 2010r. uroczystości 800 lecia powstania opactwa cysterskiego we Vreie w Szwecji połączone z z Międzynarodową Konferencją „Historyczne Klasztory we Wschodniej Gottlandii”).

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich było jednym z inicjatorów i współorganizatorów I Ogólnopolskiej Konferencji Organizacji Pozarządowych zajmujących się ochroną dziedzictwa Zakonu Cystersów, która odbywała się w ramach obchodów 800 lecia rozpoczęcia budowy zespołu klasztornego cystersów w Kolbaczu (Pomorze Zachodnie). mającej na celu konsolidację działań organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną dziedzictwa cysterskiego. Poza działalnością organizacyjną i promocyjną nasze Stowarzyszenie podjęło także inicjatywy ekonomiczne zmierzające do przeprowadzenia rejestracji wspólnego znaku - marki „Produkt Szlaku Cysterskiego” dla wszelkich produktów powstających we współczesnych ośrodkach cysterskich bądź na obszarze dawnych opactw, odnoszące się do historycznych tradycji ich wytwarzania bądź wytwarzanych wg autentycznych receptur. Uchwałą w sprawie przeprowadzenia rejestracji marki podjęto na spotkaniu Zarządu Stowarzyszenia jesienią 2009r. w Mierzęcinie oraz przedstawiono założenia przedsięwzięcia Radzie Koordynacyjnej na spotkaniu w Krakowie w maju 2010r.

W trakcie I Międzynarodowych Targów Wyrobów Klasztornych (30 lipca – 1 sierpnia 2010r. w Bierzwniku) odbyło się robocze seminarium dla uczestników tego wydarzenia na temat „Produkty lokalne a tradycje gospodarcze cystersów” w trakcie którego omówiono znaczenie identyfikacji coraz liczniej pojawiających się produktów lokalnych poprzez wspólny znak związany z kształtującym się Szlakiem Cysterskim.

Podsumowując trzyletni okres działalności Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich pragnę podziękować wszystkim przedstawicielom samorządów które przystąpiły do Stowarzyszenia za ich wkład w tworzenie nowej jakości na szlaku kulturowym Europy jakim jest celowy związek samorządów które budują strategię rozwoju swoich miast i gmin uwzględniając tradycję duchową i materialną Zakonu Cystersów. Dziękuję także członkom wspierającym nasze Stowarzyszenie, właścicielom obiektu pocysterskiego „Klasztor Cedynia” oraz Wyższemu Seminarium Duchownemu Salezjanów SDB w Łądzie n. Wartą za wsparcie inicjatywy gmin cysterskich i czynny udział w działaniach podejmowanych przez nasze Stowarzyszenie. Jest mi szczególnie miło czynić to teraz, w dwudziestą rocznicę podjęcia przez Radę Europy decyzji o utworzeniu turystycznego szlaku kulturowego „drogami cystersów”.

Pomimo tego, że w pierwszym okresie naszej działalności nie było przedsięwzięć spektakularnych, ponadregionalnych dzięki wzajemnemu wsparciu i zaufaniu członkowie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich podejmują coraz więcej inicjatyw związanych z przypomnianiem i ochroną tradycji cysterskiej w swoich miastach i gminach. Jednakże najważniejszym osiągnięciem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich w tym początkowym okresie jest jego „zaistnienie”. Dzięki temu po kilkunastu latach od podjęcia w 1993r. przez Fundację Kultury próby utworzenia Stowarzyszenia Gmin Cysterskich w Polsce zamysł ten zrealizowaliśmy, a nasze Stowarzyszenie w wyrazisty sposób wpływa na kształtowanie się struktur Szlaku Cysterskiego.

Pierwsze trzy lata działalności Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich były swego rodzaju „przecieraniem szlaków” dla Szlaku Cysterskiego w Polsce. Wyrażam głęboką nadzieję, że kolejne lata działalności przyniosą realizację inicjatyw już podjętych, powstanie kolejnych zmierzających do realizacji celów statutowych oraz rozwój Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich jako bazy wspierającej właścicieli obiektów i organizacje pozarządowe w realizacji szczytnego celu ochrony europejskiego dziedzictwa kulturowego jakim jest tradycja duchowa i materialna Zakonu Cystersów.

Przewodniczący
Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich
Jerzy Bakiewicz

KALENDARIUM

V OGÓLNOPOLSKIE FORUM GMIN CYSTERSKICH

W dniach 24 września 2009 r. – 27 września 2009 r. odbyło się V Ogólnopolskie Forum Gmin Cysterskich oraz Właścicieli Obiektów Cysterskich i Poczysterskich w Wąchocku – Koprzywnicy – Sulejowie. Forum zgromadziło ok. 100 uczestników z całej Polski bezpośrednio zainteresowanych rozwojem szlaku cysterskiego w naszym kraju. Uczestnicy forum mogli zapoznać się z dziedzictwem pozostawionym przez Cystersów w Wąchocku, Koprzywnicy i Sulejowie.

Klimat i walory obiektów stworzyły niezapomniane wrażenia zwłaszcza podczas koncertu Filharmonii Świętokrzyskiej im. Oskara Kolberga z Kielc, który można było wysłuchać w Kościele św. Floriana w Wąchocku. Po koncercie kolejnych wrażeń dostarczył brewiarz monastyczny odprawiony wspólnie z uczestnikami. Forum było również okazją do spotkań

z władzami Województwa Świętokrzyskiego i Łódzkiego, władzami gmin Wąchock, Koprzywnica i Sulejów. Kształcąca i ciekawa tematyka została poruszona w wygłoszonych referatach naukowych. Podczas Forum można było wysłuchać referatów: prof. Ewy Łużynieckiej „Architektura opactw cysterskich w Małopolsce” oraz Pawła Kołodziejewskiego „Działalność gospodarcza cystersów w dolinie rzeki Kamiennej”.

Jako ciekawostkę uczestnikom Forum zaprezentowano JuraPark w Bałtowie. Był to doskonały przykład

na wykorzystanie posiadanych walorów i promocję na skalę kraju. V Forum zaakceptowało skróconą nazwę dotychczasowych spotkań w brzmieniu: Forum Szlaku Cysterskiego w Polsce oraz przyjęło dokument o nazwie: „FORUM SZLAKU CYSTERSKIEGO W POLSCE”.

Atmosfera, troska organizatorów i zaangażowanie uczestników sprawiły, że V Forum stanie się kolejnym krokiem w dążeniu do wspólnego celu jakim jest ochrona dziedzictwa Zakonu Cystersów w Polsce.

MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE TOUR SALON 2009

W dniach 21.10.2009r. – 24.10.2009 r. Stowarzyszenie wzięło udział w Międzynarodowych Targach Poznańskich TOUR SALON 2009, które są największymi targami turystycznymi w Polsce. Była to dwudziesta edycja Targów Regionów i Produktów Turystycznych TOUR SALON. Ważnym wydarzeniem targów były ogólnopolskie obchody Światowego Dnia Turystyki. Celem Udziału w targach TOUR SALON 2009 była promocja szlaku cysterskiego i gmin należących do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich. Przedstawiono walory turystyczne oraz zachęcono uczestników targów do zwiedzania gmin będących członkami Stowarzyszenia. Stoisko Stowarzyszenia cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno

podczas dni branżowych wśród firm jak i podczas dnia otwartego wśród zwiedzających. Na stoisku do-

szlaku, biuletyn nr 2, plan lekcji, baloniki, kalendarz ścienny oraz kalendarzyk na 2010 rok, zawierające lo-

stępne były materiały promocyjne szlaku cysterskiego i gmin należących do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich. Na stoisku dostępne były m. in.: mapa samochodowa

go Stowarzyszenia i wykaz gmin członkowskich. Osoby obsługujące stanowisko udzielały zainteresowanym informacji oraz wywiadów. Dzięki temu rozpowszechniono i wypromowano szlak cysterski i region, który on obejmuje. Można mieć nadzieję, że uczestnictwo w Międzynarodowych Targach Poznańskich TOUR SALON 2009 zaowocuje rozwojem gmin będących członkami Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich poprzez wzrost atrakcyjności miejsc i regionów co przyczyni się do wzrostu liczby turystów.

Tour Salon 2009

POSIEDZENIE ZARZĄDU OGÓLNOPOLSKIEGO STOWARZYSZENIA GMIN CYSTERSKICH – 11.12.2009 R. W MIERZĘCINIE

W dniu 11 grudnia 2009 roku w Mierzęcinie odbyło się posiedzenie Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich. Pan Damian Greś – Dyrektor Wydziału Turystyki, Gospodarki i Promocji Urzędu Marszałkowskiego, przedstawił Kierunki Rozwoju Turystyki w województwie Zachodniopomorskim informując, że problematyka Szlaku Cysterskiego została włączona do strategii rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego.

Podczas obrad zatwierdzono protokół Zarządu z dnia 20 marca 2009 r. z Sulejowa (§16 ust. 9 statutu). Następnie Pani Ag-

nieszka Redlak omówiła sprawozdanie z działalności Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich.

Kolejnym tematem obrad było poinformowanie Zarządu o tym, że Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich wzięło udział w Ogólnopolskich Targach turystycznych w Poznaniu. Rozpoczęto dyskusję na temat wypracowania wspólnego stanowiska w sprawie oznakowania Szlaku Cysterskiego. Podjęto też dyskusję nad przygotowaniem materiałów do opatentowania marki „Produkt Szlaku Cysterskiego”. Na spotkaniu Zarządu w Mierzęci-

nie postanowiono przyjąć propozycję wydawnictwa „Biały Kruk”, które zaproponowało Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Gmin Cysterskich przygotowanie wydawnictwa albumowego ze zdjęciami Adama Bujaka o obiektach na Szlaku Cysterskim. Na zakończenie spotkania przedstawiono plan działań na rok 2010.

ZGROMADZENIE OGÓLNOPOLSKIEGO STOWARZYSZENIA GMIN CYSTERSKICH W BLEDZEWIE - 26.06.2010 R.

Dnia 26 czerwca 2010 roku odbyło się w Bledzewie Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich. Przewodniczący Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich Pan Jerzy Bakiewicz przedstawił treść rocznych sprawozdań Zarządu i Komisji rewizyjnej. Podczas Zgromadzenia zostały uchwalone roczne sprawozdanie Zarządu, Komisji

Rewizyjnej oraz zostało udzielone przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich absolutorium Zarządowi. Zatwierdzony również został projekt budżetu na 2010 rok. Przyjęto uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin cysterskich dotkniętych powodzią. Pan Przewodniczący Zarządu Jerzy Bakiewicz poruszył temat udziału Ogólnopolskie-

go Stowarzyszenia Gmin Cysterskich w Międzynarodowych Targach Turystycznych „TOUR SALON” w Poznaniu podkreślając znaczenie promocji Stowarzyszenia na szczeblu krajowym i międzynarodowym (szerzej o spotkaniu Stowarzyszenia Gmin Cysterskich w Bledzewie w relacji gminy Bledzew w niniejszym biuletynie).

EUROPEJSKI SZLAK CYSTERSKI JUBILEUSZ 900-LECIA KLASZTORU CYSTERSEK WE VRECIE (SZWECJA)

W dniach 28-30 maja 2010 roku w odpowiedzi na zaproszenie Stowarzyszenia Przyjaciół Klasztoru Vreta przedstawiciel Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich

Belgii. W trakcie okolicznościowego spotkania z udziałem pani Ann – Catrin Hjerdt burmistrza miasta Linköping (w pobliżu, którego leży dawny klasztor Vreta) w imieniu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich przekazany został okolicznościowy list gratulacyjny na ręce pani Birgit Alinder – Przewodniczącej Stowarzyszenia Przyjaciół Klasztoru Vreta. W kościele poklasztornym we Vrecie odbyły się uroczystości religijne z udziałem hierarchów Kościoła Szwedzkiego i przedstawiciela rzymskokatolickie-

go biskupa Sztokholmu oraz licznych delegacji. Uroczystości we Vrecie w trakcie, których odwiedzone także dawne klasztory cystersów w Askeby i Alvastra oraz związaną z osobą Św. Brygidy Wadstene, obfitowały w liczne elementy przypominania wspólnych historycznych związków Szwecji i Polski.

pani Agnieszka Redlak uczestniczyła w Jubileuszu 900-lecia powstania klasztoru cysterek we Vrecie (Wschodnia Gotlandia).

Rocznica 900-lecia klasztoru Vreta, którym towarzyszyła konferencja „Klasztorzy we Wschodniej Gotlandii” zgromadziła przedstawicieli kilkunastu klasztorów cysterskich ze Szwecji oraz delegacje z klasztorów pocysterskich z Niemiec, Włoch, Polski, Francji oraz

I MIĘDZYNARODOWE TARGI PRODUKTÓW KLASZTORNICH

Głównym przedsięwzięciem kolejnych „3 dni na Szlaku Cysterskim” w Bierzwniku (woj. Zachodniopomorskie) były I Międzynarodowe Targi Produktów Klasztornych. Organizatorem targów była gmina Bierzwnik przy wsparciu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich, Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Szkaplerznej w Bierzwniku, Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego w Bierzwniku i Ekspedycja Archeologiczna UAM w Poznaniu przy współpracy Förderer Kloster Chorin (Branderburgia, Niemcy). Organizację Targów umoż-

liwiło wsparcie finansowe Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.

Produkty wytwarzane we współcześnie funkcjonujących klasztorach i domach zakonnych oferowali m. in. :
-Cystersi z Winnik- Domu Rekolekcyjnego należące do Opactwa OO. Cystersów w Wąchocku
-Siostry Boromeuszki ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza w Trzebnicy

-Paulini z Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej Patronki Rodzin w Leśniowie
-Kapucyni z Krakowa oferujący produkty Manufaktury Kapucynów.

Na stoisku kapucynów można było także nabyć produkty spożywcze powstające w Fundacji Domy Wspólnoty Chleb Życia siostry Małgorzaty Chmielewskiej oraz wyroby sióstr z zakonów kontemplacyjnych:

-sióstr Świętego Jana z Leńcz k. Kalwarii Zebrzydowskiej
-Mniszek Bosych Zakonu Najświętszej Marii Panny z Góry Karmel z Krakowa

-Produkty benedyktyńskie Jednostki Gospodarczej „Benedicite” Opactwa Benedyktyńskiego w Tyńcu

oferował sklep „benedyktyński” z Poznania
-Amir Hanna diakon Ortodoksyjnego Klasztoru

Koptyjskiego z Höxter-Brenkhausen (Niemcy) -Przedstawicielki Foerder Ferein Kloster Chorin współorganizatora Targów przywiezły bogaty asortyment wyrobów spożywczych i zielarskich wytwarzanych przez członków Stowarzyszenia żyjących i działających na obszarze dawnego opactwa cystersów w Chorin.

I Międzynarodowym Targom Wyrobów Klasztornych towarzyszyło seminarium dla wystawców i odwiedzających nt. „Produkty lokalne a tradycje gospodarce Cystersów”

Dzięki finansowemu wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa

w prasie lokalnej. Bezpśrednie relacje z trwających Targów przekazywała telewizja lokalna z Choszczna oraz TVP Szczecin, której materiały wyemitowano

soka liczba odwiedzających i kupujących oraz pochlebne opinie wystawców o tym przedsięwzięciu potwierdzają słuszność idei powracania do tradycyjnych,

Zachodniopomorskiego ogólnie była szeroka oprawa promocyjna i informacyjna. Informacje o Targach zostały rozpowszechnione w formie plakatów (także w języku niemieckim) oraz artykułów sprzedających

w wiadomościach ogólnopolskiego Teleexpressu. Obszerny materiał przygotowała także szczecińska telewizja katolicka Arka.

Bardzo duże zainteresowanie oferowanymi produktami, nadszpiekanie wy-

autentycznych produktów i wytworów opartych na wielowiekowym doświadczeniu i naturalnych surowcach oraz budowaniu w oparciu o nie mechanizmów ekonomicznego wsparcia rozwoju zarówno obecnie działających zgromadzeń jak i obszarów dawnych opactw.

I OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH ZAJMUJĄCYCH SIĘ OCHRONĄ DZIEDZICTWA ZAKONU CYSTERSÓW

W dniu 4 września 2010 r. odbyła się w Kołbaczu, woj. zachodniopomorskie I Ogólnopolska Konferencja Organizacji Pozarządowych mających wśród swych zadań statutowych ochronę dziedzictwa Zakonu Cystersów. Konferencja stanowiła jeden z elementów obchodów 800 lecia rozpoczęcia budowy kościoła cysterskiego w Kołbaczu, jednocześnie była rozwinięciem inicjatywy podjętej w lipcu 2009 r. w Bierzwniku przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich, Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego w Bierzwniku oraz Wągrowieckie Stowarzyszenie Szlaku Cysterskiego jako podsumowanie spotkania stowarzyszeń i fundacji zaangażowanych w ochronę dziedzictwa pocysterskiego na terenie Pomorza Zachodniego. Postanowiono iż celem konferencji ogólnopolskiej będzie rozpoznanie zasięgu oddziaływania organizacji pozarządowych zajmujących się tematem ochrony dziedzictwa cysterskiego a także wymiana doświadczeń przedstawicieli tych organizacji rozpatrywana w trzech aspektach: zakresu działań podejmowanych przez poszczególne organizacje (ochrona

obiektów, działania kulturowe i promocyjne), współpracy z właścicielami obiektów i organami samorządowymi obszarów, na których znajdują się obiekty cysterskie oraz pozyskiwania środków.

W Kołbaczu zaprezentowali swe doświadczenia przedstawiciele następujących organizacji pozarządowych:

1. Jerzy Bakiewicz – prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich - *Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich – podejmowane działania. Znaczenie współpracy ośrodków samorządowych dla ochrony dziedzictwa cysterskiego.*

2. Andrzej Wieczorek – prezes Wągrowieckiego Stowarzyszenia Szlaku Cysterskiego - *Prezentacja efektów podejmowanych działań.*

3. Tomasz Kaczor – prezes Stowarzyszenia „Ku Przyszłości” w Koprzywnicy – *Prezentacja rezultatów podejmowanych działań.*

4. Andrzej Dembowski – Urząd Miasta i Gminy Sianów – *Efekty realizacji projektu wiosek tematycznych przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Iwiciño i Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Dą-*

browa.

5. Adam Deneka – prezes Stowarzyszenia Miłośników Bierzwnika – *Projekty muzyczne na „szlaku cysterskim”.*

6. Barbara Stolpiak- prezes Stow. Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego w Bierzwniku - *Prezentacja rezultatów podejmowanych działań.*

7. Radosław Palus – prezes Stowarzyszenia Spichlerz Sztuki z Kołbacza – *Prezentacja podejmowanych działań*

8. Teresa Świercz - członek Rady Koordynacyjnej Szlaku Cysterskiego w Polsce ds. Pętli Zachodniopomorskiej – *Rola organizacji pozarządowych w strukturze organizacyjnej Szlaku Cysterskiego w Polsce.*

Na zaproszenie organizatorów w Konferencji wzięli także udział przedstawiciele Karty Europejskiej Opactw i Miejsc Cysterskich - Irene Bien i Jean Louis de Lagausie (wiceprezydent Karty Europejskiej) – *Struktura organizacyjna Karty Europejskiej – związek stowarzyszeń zajmujących się ochroną dziedzictwa pocysterskiego.*

Konferencję rozpoczęło wystąpienie Jerzego Bakiewicza - prezesa Ogólnopolskiego Stowarzyszenia

Gmin Cysterskich wójta Gminy Bierzwik.

W kolejnych wystąpieniach przedstawiciele Stowarzyszeń prezentowali działania podejmowane na rzecz obiektów, przy których istnieją. Szczególnie pozytywny stosunek instytucji samorządowych oraz lokalnych instytucji kultury do inicjatyw Stowarzyszenia podkreślało Stowarzyszenie „Ku Przyszłości” z Koprzywnicy i Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego z Bierzwika. Współpraca ta jest nieodzowna zwłaszcza przy realizacji dużych imprez jak np. pikników („W cieniu cysterskiej jabłoni” - Koprzywnica), festynów („3 dni na cysterskim szlaku” - Bierzwik), festiwali, koncertów (np. „muzyka na szlaku cysterskim” - Adam Deneka), dużych projektów edukacyjnych („Spotkania z archeologią” - Bierzwik) - wdrażania przedsięwzięć typu utworzenie i promowanie wągrowieckiego odcinka Szlaku Cysterskiego czy utworzenie „Cysterskiego Szlaku Rowerowego” - Puszcza Zielonka (Wągrowiec). Szczególnym wyzwaniem wymagającym współpracy kilku instytucji był projekt „Ekonomia społeczna na szlaku cysterskim” realizowany w trzech miejscowościach (Dąbrowa, Lwięcino, Sierakowo Sławieńskie) należących niegdyś do opactwa cysterskiego w Bukowie

Morskim.

Wśród wielu różnorodnych działań promujących obiekty, przy których skupione są Stowarzyszenia bądź Fundacje istotną rolę odgrywa wystawiennictwo – tą drogą podąża powstałe w Kołbczu Stowarzyszenie „Spichlerz Sztuki” a także Stowarzyszenie „Sydonia” działające przy parafii w Marianowie, która posiada własną galerię powstałą w wyniku organizowanych tam od 11 lat Międzynarodowych Plenerów Malarskich.

Istotne są także działania wydawnicze – podejmuje je większość Stowarzyszeń. Do takich należy pomysł (Andrzeja Wieczorka – Prezesa Wągrowieckiego Stowarzyszenia Szlaku Cysterskiego) wydawania przez Pocztcę Polską kart pocztowych promujących szlak cysterski w Polsce oraz opracowanie wspólnych pamiątek dla całego szlaku (m.in. wzoru porcelanowych figurek cystersów). Ponadregionalny charakter miało także wydanie przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich „Atlasu samochodowego” z zaznaczeniem głównych miejscowości szlaku cysterskiego w Polsce.

Stowarzyszenia nawiązały także kontakty ze swoimi odpowiednikami zagranicznymi często podejmując wspólne inicjatywy (np. Bierzwik) czego przykładem mogą być Międzynarodo-

dowe Targi Wyrobów Klasztornych jakie w lipcu 2010 miały miejsce w Bierzwiku, a do których organizacji przyczyniło się Forderverein Kloster Chorin.

Niezwykle interesujące było wystąpienie przedstawicieli Karty Europejskiej Opactw i Miejsc Cysterskich, którzy zapoznali zebranych z ideą Karty – początkowo frankojęzycznej a obecnie otwartej na wszystkie kraje europejskie, w których działają stowarzyszenia zajmujące się ochroną dziedzictwa pocysterskiego.

W podsumowaniu konferencji Teresa Świercz – członek Rady Koordynacyjnej Szlaku Cysterskiego w Polsce ds. pętli zachodniopomorskiej – podkreśliła znaczenie tego spotkania dla konsolidacji organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną dziedzictwa cysterskiego w celu tworzenia spójnego Szlaku Cysterskiego w Polsce.

Barbara Stolpiak

Rozmieszczenie gmin cysterskich - Członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich

BARDO

Będą parkingi przy obiektach pocysterskich w Bardzie

Gmina Bardo jest jednym z partnerów w projekcie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego dotyczącym turystycznego zagospodarowania szlaku cysterskiego pn. „Południowo-zachodni szlak cysterski”. W ramach projektu Gmina Bardo otrzyma dotację na budowę parkingów przy krajowej ósemce w sąsiedztwie Bazyliki oraz w centrum miasta przy ulicy Noworudzkiej.

cysterskiego. W ponadregionalnym projekcie pn. „Południowo – zachodni szlak cysterski” udział biorą partnerzy z czterech województw. Jest on jednym z kluczowych zadań Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, Priorytet 6 „Polska gospodarka na rynku międzynarodowym” Działanie 6.4. „Inwestycje w projekty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym”. Projekt skupia się na południowo – zachodniej pętli szlaku cysterskiego

bazyliką i kompleksem klasztornym. Dzięki projektowi „Południowo-zachodni szlak cysterski” niektóre zabytki znajdujące się na szlaku będą mogły zostać wpisane na listę dziedzictwa kulturowego „UNESCO”.

Bardzkie organy zagrają pełnym głosem!

Trwa modernizacja bardzkich organów. Parafia Rzymsko-Katolicka w Bardzie pozyskała przy udziale gminy fundusze na realizację projektu „Rewitalizacja zabytkowych organów w kościele Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Bardzie wraz z wykonaniem pochylni dla osób niepełnosprawnych”.

Bardzkie organy - arcydzieło autorstwa mistrza Eberharda to drugie co do wielkości organy na Dolnym Śląsku. Instrument o rozpiętości 50 głosów, liczący 1990 piszczałek metalowych oraz 990 drewnianych posiada bogatą dekorację rokokową wykonaną przez znakomitego snyderca – Hartmana.

W ramach projektu wykonano już prace konserwatorskie przy prospekcje organowym oraz zakończono budowę podjazdu

Oznakowane zostaną również zabytki, które należą do dziedzictwa cysterskiego. Ciekawą atrakcją będą multimedialne infokioski, które pomogą turystom zaczerpnąć odpowiedniej wiedzy na temat szlaku

w Polsce. Najważniejsze działania inwestycji dotyczą dolnośląskiej części pętli wraz z klasztorami m.in. w Kamieńcu Ząbkowickim, Henrykowie czy Lubiążu. Na trasie znajduje się także Gmina Bardo z pocysterską

dla niepełnosprawnych. Kolejnym zadaniem będą prace konserwatorskie przy zabytkowych organach oraz montaż systemu sygnalizacji antywłamaniowej i przeciwpożarowej. Zakończenie rzeczowe realizacji projektu planowane jest na 30.04.2013 r.

Dotacja na realizację w/w zadania pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 - 2013, Działanie 6.4 Turystyka kulturowa „na szlakach”. Celem działania jest efektywne wykorzystanie obiektów dziedzictwa kulturowego oraz wsparcie działalności instytucji kultury na Dolnym Śląsku. Rozszerzenie szeroko rozumianej oferty turystycznej i kulturalnej regionu ma się przyczynić do lepszego wykorzystania potencjału regionu oraz wzrostu atrakcyjności turystycznej Dolnego Śląska. Całkowita wartość projektu to 3.756.068,51 zł, kwota dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego wynosi 2.629.247,96 zł.

Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Ignacy Dec został Honorowym Obywatelom Miasta i Gminy Bardo

Uroczyste nadanie tytułu odbyło się w poniedziałek 5 lipca 2010 roku, w ostatnim dniu Uroczystości Odpustowych w Bardzie ku czci Marii Panny - Strażniczki Bardzkiej, co przyczynia się do rozstawienia naszego miasta. Wśród Honorowych Obywateli Miasta i Gminy Bardo są między innymi Kardynał Henryk Gulbinowicz, Poseł RP Józef Zych, Poseł RP Jerzy Widzyk, pisarka Olga Tokarczuk.

lat. Jako klerik uczestniczył w uroczystościach koronacyjnych Cudownej Figurki NMP w Bardzie w 1966 r. Przygotowywał się również w Bardzie do przyjęcia święceń kapłańskich. Od samego początku swego biskupiego posługiwania nasze sanktuarium i miasto są objęte szczególną jego troską. Największym przedsięwzięciem ks. bp Ignacego Deca dotyczącym Barda było podjęcie starań, uwień-

czonych sukcesem, o nadanie naszemu kościołowi tytułu Bazyliki Mniejszej. Przyczynił się w sposób istotny do podjęcia remontu bardzkich organów. Przy jego dużym wsparciu powstaje również naukowy album poświęcony skarbowi sztuki Barda. Od lat jest wielkim niestrudzonego propagatorem kultu Matki Bożej Bardzkiej, co przyczynia się do rozstawienia naszego miasta. Wśród Honorowych Obywateli Miasta i Gminy Bardo są między innymi Kardynał Henryk Gulbinowicz, Poseł RP Józef Zych, Poseł RP Jerzy Widzyk, pisarka Olga Tokarczuk.

Urząd Gminy i Miasta Bardo
promocja@bardo.pl
www.bardo.pl

BIERZWNIK

3 dni na Cysterskim Szlaku w dwudziestą rocznicę powstania idei szlaku kulturowego „drogami” cystersów

Ośrodek pocysterski w Bierzwniku wpisał się w obchody dwuzłecia powołania Europejskiego Szlaku Cysterskiego organizacją (po raz czwarty) „3 dni na Szlaku Cysterskim” w dniach 30 lipca - 1 sierpnia 2010 r.

W tym roku głównym przedsięwzięciem tych dni były I Międzynarodowe Targi Produktów Klasztornych zorganizowane przez Gminę Bierzwnik, Parafię Rzymskokatolicką pw. Matki Boskiej Szkaplerznej w Bierzwniku, Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego w Bierzwniku i Ekspedycję Archeologiczną Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Możliwość zaistnienia tego typu przedsięwzięcia w Bierzwniku – po raz pierwszy na obszarze Polski zaistniała dzięki merytorycznemu i organizacyjnemu wsparciu przez Foerderverein Kloster Chorin (Brandenburgia) wieloletniego partnera Stowarzyszenia Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego w Bierzwni-

ku, który przekazał swoje doświadczenia z Targów zorganizowanych w 2009 r. w Chorin.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich włączyło się w organizację Targów bierzwnickich przez przystanie swoich wyrobów i wystawców oraz obecność przedstawicieli gmin na specjalnie przygotowanym stoisku promującym Stowarzyszenie.

W tym roku pierwszy dzień wypełniony elementami sportu (bieg o „Puchar Opata”, turniej piłki nożnej, festyn rekreacyjno-sportowy dla dzieci i młodzieży) został zakończony efektywnym przejazdem grupy motocyklistów S.F.O.R.A 05. Równocześnie pierwszego dnia trwał XI Ogólnopolski Memoriał Szachowy „Na Leśnej Polanie” im. Ro-

mana Szymoniaka. Jego uczestnicy na zakończenie turnieju w niedzielę dali pokaz gry symultanicznej w szachy. Tradycyjnie już

nad brzegiem jeziora trwały zawody wędkarskie.

Targi rozpoczęło seminarium „Produkty lokalne a tradycje gospodarcze cystersów”. Poszczególne wystąpienia dotyczyły procedur rejestracji produktu regionalnego, znaczenia powstania marki towarowej „Produkt Szlaku Cysterskiego” oraz budowy strategii gmin w odniesieniu do ekonomicznych aspektów tradycji cysterskiej. W ciągu dwóch dni trwania Targów można było nabyć zarówno dewocjonalia jak i wydawnictwa o klasztorach, w tym różańce O. Cystersów z Winnik, wspaniałe ciasta i chlebki św. Jadwigi Sióstr Boromeuszek, niepowtarzalne wyroby czekoladowe O. Paulinów z Leśniowa, słynny „Balsam Kapucyński” i „Benedyktyn-

kę od siedmiu boleści” wyrób Benedyktynów oraz zapoznać się z bogatą ofertą produktów spożywczych na bazie ziół, miodów i owoców. Regionalni wytwórcy dostarczyli także różne rodzaje miodów, wyrobów z wosku, pieczywa, soków i wyrobów rękodzielniczych. Szczególne zainteresowanie budziły egzotyczne przyprawy i wyroby

rękodzieła z Egiptu oferowane przez przedstawiciela Ortodoksyjnego Kościoła Koptyjskiego a także znakomite nalewki ziołowe przygotowane przez członkinie Foerderverein Kloster Chorin.

Dużym zainteresowaniem dzieci (a także i dorosłych) cieszył się rozbity już w piątkowy wieczór obóz „Rycerzy Pogranicza” a po-

kazy walk turniejowych na doskonale wyszkolonych koniach budziły aplauz widzów. Nie zabrakło także możliwości własnoręcznego wybicia okolicznościowej monety ze swoistym „logo” Bierzwika – trzema rybami na awersie czy też zgłębienia tajemnicy formowania naczyń glinianych w trakcie prowadzonych warsztatów garncarskich.

Pod koniec drugiego dnia do Bierzwika przybyło kilkuset pielgrzymów uczestników pieszej pielgrzymki na Jasną Górę, którzy wieczorem mogli także uczestniczyć w dynamicznym występie zespołu „Gospel JOY” z Poznania oraz posłuchać pięknego głosu młodej sopranistki Anny Kalki pochodzącej

z Bierzwika, która swoim występem uświetniła tegoroczne „cysterskie dni”.

Dzień trzeci rozpoczęła Msza Św., po której pożegnano udających się w dalszą wędrówkę pielgrzymów obdarowanych przez Cystersów różańcami z „Iez Hioba” i chlebkami św. Jadwigi od Sióstr Boromeuszek. Przed południową Mszą Św. Mieszkańcy i liczni goście uczestniczyli w niezwykle wyjątkowym wydarzeniu artystycznym jakim była prapremiera koncertu „Sekwencji cysterskich” (przygotowanego specjalnie na

uroczystości w Bierzwiku) w wykonaniu wybitnego znawcy muzyki dawnej – Michała Straszewskiego z Warszawy. Także przed południem w niedzielę odbył się uroczysty wernisaż dwóch wystaw eksponowanych w pomieszczeniach klasztornych.

W krużgankach została wyeksponowana wystawa o szwedzkim opactwie cysterskim w Ås. W średniowieczu było ono związane z duńskim opactwem w Esrum skąd cystersi przybyli do Kołbacza – macierzy Bierzwika. Tragiczne losy opactwa w Ås zostały ukazane na 35 planszach – pięknie zdobionych, wykonanych ręcznie przez p. Annę Marię Skogberg ze Sztokholmu. W dawnej

rozmównicy ozdobionej kolekcją rzeźby ludowej pokazano wystawę o pętli zachodniopomorskiej Szlaku Cysterskiego pt. „Odzyskane dziedzictwo – klasztory cystersów i cysterek Pomorza Zachodniego”

Widowisko plenerowe „Ku Cystersom” zrealizowane w scenerii dawnego klasztoru zakończyło tegoroczne „3 dni na Cysterskim Szlaku”. Scenariusz przedstawienia napisany przez proboszcza ks. Prałata Z. Kraszewskiego został wyreżyserowany przez p. W. Wojtkiewicz zastępcę dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bierzwiku. Aktorami spektaklu byli uczniowie i mieszkańcy Bierzwika wspierani przez grupę konną „Rycerzy Pogranicza”.

Dodatkową atrakcją były potrawy wg receptur klasztornych serwowane w scenerii dawnej piwnicy cysterskiego klasztoru, w której ten posiłek spożywano.

www.bierzwnik.pl
urząd@bierzwnik.pl

BLEDZEW

W dniach 25 – 26 czerwca 2010 r. w Bledzewie odbyły się imprezy związane z obchodami **Nocy Świętojańskiej** i **Dni Bledzewa**. Jednym z elementów obchodów tegorocznego święta Gminy było Walne Zgromadzenie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich. Zaproszeni goście mieli okazję poznać okolice Bledzewa i pamiątki związane z byt-

nością Cystersów na tych terenach, a także obiekty z innych okresów bogatych dziejów Bledzewa. Uczestnicy zgromadzenia zwiedzili m.in. elektrownię wodną z 1911 r. znajdującą się na Zalewie Bledzewskim oraz kościół pocysterski w Starym Dworku. Mieli również okazję własnoręcznie obrócić

most obrotowy w Starym Dworku - element Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego – jedyny tego typu sprawny technicznie most forteczny. Goście zostali zakwaterowani w gospodarstwie agroturystycznym państwa Dolatów, które położone jest w miejscu reprezentującym najcenniejsze walory Ziemi Bledzewskiej – a więc wśród lasów rzek i jezior. Walne zgromadzenie, które odbyło się w piątek 25 czerwca było okazją do wymiany poglądów i doświadczeń, a także do zaprezentowania dotychczasowego dorobku

Stowarzyszenia przedstawicielowi Marszałka Województwa Lubuskiego. Mamy nadzieję, że nie po raz ostatni mieliśmy okazję gościć przedstawicieli Gmin

Cysterskich na terenie naszej Gminy.

W dniach 28 – 29 sierpnia 2010 roku w Bledzewie odbył się **IV Jarmark Cysterski**. W tym roku była to impreza dwudniowa połączona z Dożynkami Gminnymi. W sobotę 28 sierpnia odbył się ceremoniał dożynkowy, który rozpoczął się mszą św. w kościele pw. św. Katarzyny w Bledzewie.

Następnie korowód dożynkowy przemaszerował na stadion sportowy, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości. Na stadionie wystawili się również kupcy, którzy wzięli udział w jarmarku. Wśród wielu kramów można było zaku-

pić m.in. specjały benedyktyńskie, a także specjalnie na tą okazję bitą monetę bledzewską. Całość sobotniego święta zakończył koncert Patrycji Markowskiej. W pierwszym dniu Jarmarku Cysterskiego wziął udział Przewodniczący Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich – pan Jerzy Bakiewicz. W niedzielę odbyły się kolejne imprezy towarzyszące Jarmarkowi. Najpierw w kościele w Bledzewie wystąpiły chóry z Polski i z Niemiec w ramach przeglądu pieśni kościelnej – Cysteriada. Była to już druga impreza z tego cyklu. Tym razem gościliśmy aż 9 chórów. Z pewnością w następnych latach impreza nabierze większej rangi i cieszyć się będzie jeszcze większym, zainteresowaniem. Po południu odbył się II Międzynarodowy Bieg Cysterski z udziałem około 50 zawodników z Polski i Niemiec – impreza zaliczana do cyklu Grand Prix Województwa Lubuskiego.

*Urząd Gminy Bledzew
poczta@bledzew.pl
www.bledzew.pl*

CEDYNIA

Cysterskie szlaki turystyczne w gminie Cedynia – szlak rowerowy śladami cysterek z Cedyni

Cysterski Szlak Rowerowy - jest to coś, co od dwóch lat proponujemy i systematycznie rozbudowujemy. Raid rowerowy szlakiem cysterek to impreza regionalna mającą promować Cedynię. To szlak tematyczny, który wkrótce ma szansę stać się pełnowartościowym produktem turystycznym. Idea nawiązuje do podróżowania średniowiecznych cystersów, których celem było szukanie mistrza duchowego, nauki czy znalezienia odpowiedniego miejsca kontemplacji. Małymi krokami, czy też jako rowerzysta powiem - krótkimi podjazdami - staramy się zdobyć markę gminy przyjaznej rowerzystom.

W Cedyni mamy wspólny obiekt związany z zakonem cysterek. Klasztor Cedynia, bo tak brzmi oficjalna nazwa, ma swój niepowtarzalny klimat ze względu na historię, ale i starania obecnych właścicieli. Nie jest to jednak jedyna budowla związana z cedyńskimi cysterkami. Nieopodal znajduje się kościół z XIII w. W czasie gdy istniał tu klasztor, kapelanem

w kościele cysterskim był proboszcz pobliskiej fary.

4 kilometry od Cedyni w miejscowości Orzechów stoi XIII-wieczny kościół z kostki granitowej, także związany z cysterkami. Swoje piętno odcisnęły w Orzechowie cysterki

oraz joannici. W 1311 roku biskup kamieński Henryk von Wachholz potwierdził cedyńskiemu klasztorowi nadania ziemi w Orzechowie. Cysterki sprawowały patronat nad miejscowym kościołem. W późnym średniowieczu wieś podzielona była na część cysterską

oraz zakonu rycerskiego joannitów.

Takich kościołów jak w Orzechowie mamy więcej. „Epizody cysterskie” ma w swoich dziejach także Lubiechów Górny, Bielinek, Osinów Dolny, Stary Kostrzynek, Stara Rudnica czy Siekierki.

Mamy też miejsca, gdzie kiedyś były młyny należące do cysterek (Cedynia, Czartoryja, Stare Łysogórki). Staw, w którym cysterki hodowały ryby na dni postne, jest dziś przebudowanym kąpieliskiem miejskim. Śladów cysterek na Ziemi Cedyńskiej jest wiele.

A teraz kilka faktów historycznych:

1) W 1345 r. od margrabiego Ludwika Starszego cedyńskie cysterki otrzymały dochody ze wsi Stara Rudnica i Stary Kostrzy-

nek. Cysterki patronowały tutejszym kościołom. Z ryb mieszkańcy składali zakonowi daninę. Tak było do momentu kasaty zakonu przez Jana Kostrzyńskiego.

2) Samo miasto Cedynia w 1356 r. przeszło na własność cysterek. Do tej

pory była to miejscowość rycerska rodziny von Jagow (do dziś znak w herbie), a potem von Uchtenhagen. Cedynię sprzedał Henning Uchtenhagen.

3) Dziś Stara Rudnica i Stary Kostrzynek, Osinów Dolny i Cedynia - są to miejscowości na turystycznym, lokalnym „południowym szlaku cysterek”. Wiele okolicznych wsi należało do klasztoru.

Znając te fakty wystarczyło wyznaczyć szlak. Nie było łatwo, bo po wojnie dbano tylko o drogi od granicy - od Odry w głąb kraju oraz wzdłuż granicznej rzeki.

Postanowiono wyznaczyć pętlę, gdzie początkiem i końcem trasy będzie Cedynia. Szlak ma 26 km. Poprzez przejście graniczne i most w Osinowie Dolnym

szlak podłączony jest do międzynarodowych tras. Po drugiej stronie Odry ciągnie się autostrada rowerowa - prawie 600-kilometrowy odcinek trasy Odra-Nysa.

Prowadzi on od źródeł Nysy wzdłuż tej rzeki, potem wałami odrzańskimi do Zalewu Szczecińskiego i dalej do wybrzeży Bałtyku.

Szlak jest wyznaczony. Należy go teraz oznakować. Trzeba postawić tablice informacyjne. Pomyśleliśmy także

o punktach przystankowych. Skąd zdobyć pieniądze?

Otóż od 1,5 roku współpracujemy z niemieckimi gminami w projekcie Transgraniczny Plan Działania. Zrobiliśmy wspólny projekt. I jeszcze w tym roku będziemy wzięli czy dostaniemy pieniądze na realizację.

Co będzie jednak gdy nie dostaniemy pieniędzy? Też wyznaczmy szlak, ale będzie skromniejszy. Bez punktów przystankowych. Jesteśmy zdeterminowani.

Nie jest tak, że teraz jest to konkretny pełnowartościowy produkt turystyczny. Prace trwają. Ale to też nie jest tylko pomysł. Rajdy rowerowe odbywają się na wyznaczonej trasie. Były już trzy.

Na każdy przygotowujemy przewodniczki krajoznawcze. A jednym z głównych obiektów, który zwiedzamy podczas naszych rajdów, jest Klasztor Cedynia.

www.cedynia.pl
muzem@cedynia.pl

KAMIENNA GÓRA

Promocja cysterskiego dziedzictwa

Położona na południu Dolnego Śląska gmina Kamienna Góra posiada wiele pamiątek po intensywnej działalności „białych mnichów”. Pocysterski zespół klasztorny w Krzeszowie to największy i najbardziej spektakularny trwały ślad ich działalności, ale również charakterystyczne dla tego obszaru przydrożne kapliczki i krzyże wotywny, kościoły, a także zabudowy wsi pozwalają przybliżyć codzienne życie oraz kulturę zakonników.

Starając się przybliżyć tak wielką popularność stawiania przydrożnych krzyży i kapliczek w XIX wieku, gmina Kamienna Góra – przy znacznym wsparciu ze środków UE (program EWT Polska-Czechy) – wydała publikację albumową pt. *„Mała architektura sakralna na pograniczu polsko-czeskim”*. Jej autorzy dowodzą, że to właśnie opactwo cysterskie w Krzeszowie miało ogromny udział w powstawaniu pojedynczych obiektów małej architektury sakralnej oraz całych ich kompleksów, ośrodków religijnego kultu. Świadczy o tym fakt, że prawie wszystkie krzyże,

figury, kaplice i kapliczki, a jest ich w powiecie kamiennogórskim prawie 300, znajdują się przy drogach prowadzących z Krzeszowa we wszystkich kierunkach.

czenia struktury piaskowca, z którego większość krzyży została wykonana.

Oprócz wnikliwych badań naukowych oraz efektywnej promocji Szlak Cysterski,

W ramach tego projektu przeszkolono również właścicieli przydomowych krzyży i kapliczek z podstawowych zasad dbałości o tego typu obiekty zabytkowe, co pozwoli w przyszłości uniknąć nieświadomego niszczenia

na którym leży gmina Kamienna Góra, potrzebuje również stworzenia jednolitej podstawowej infrastruktury turystycznej przy obiektach leżących na szlaku. W tym celu gmina uczestniczy w multipartnerskim pro-

jekcie pt. „*Południowo-Zachodni Szlak Cysterski. Szlak Cysterski łączy Europę*”.

- Inicjatywa jest dość szereka, gdyż liderem projektu jest województwo dolnośląskie, ale oprócz tego uczestniczą w niej województwo opolskie, śląskie i małopolskie. Łącznie projektem objętych zostanie 21 gmin, w tym gmina Kamienna Góra, będąca w strukturach szlaku cysterskiego w Polsce od początku jego istnienia. Projektowany szlak ma przebiegać przez pocysterskie zabytki i wyeksponować wszystko, co z nimi związane.

Całkowity koszt projektu ma wynieść prawie 59 mln zł, dzięki którym na szlakach powstanie podstawowa infrastruktura turystyczna, m.in. parkingi z wyposażeniem i sanitariaty. - Projekt

przewiduje także powstanie wielu stanowisk informacyjno-promocyjnych, takich jak infokioski, punkty informacji turystycznej oraz tablice informacyjne przy obiektach i drogowe znaki turystyczne, według informacji uzyskanych od wójta gminy Kamienna Góra p. Stanisława Szmajdzińskiego, że *Południowo-Zachodni Szlak Cysterski* może być dopiero początkiem dużo większego projektu, gdyż w Parlamencie Europejskim mówi się o całym europejskim szlaku, dlatego niewykluczone, że z czasem będzie to o wiele większy projekt.

Na przełomie 2010/2011 roku realizowany będzie przez gminę kolejny projekt promocyjno-turystyczny pt. „*Ziemia Kamiennogórska tutaj mieszkam! Czyli przewodnik dla najmłodszych*”, który w ciekawy i innowa-

cyjny sposób prezentował będzie historię i atrakcje regionu, w tym losy i dokonania krzeszowskich cystersów. Projekt będzie skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym (klasy 1-3), które wiedzę o swoim regionie zaczerpną z opracowanego specjalnie dla nich przewodnika turystycznego. Jesteśmy przekonani, że ciekawa, obrazowa i co najważniejsze przystępna dla dzieci treść, przyjemne dla oka delikatne akwarele oraz przystępna fabuła przewodnika, pozwolą dzieciom w atrakcyjny i przystępny sposób zapoznać się z historią i dziedzictwem regionu, w którym mieszkają.

Urząd Gminy
Kamienna Góra
Tekst: Patryk Straus
www.kamiennagora.kei.pl

KOPRZYWNICA

Gmina Koprzywnica położona jest we wschodniej części województwa świętokrzyskiego, wchodząc w skład powiatu sandomierskiego i trzech makroregionów: Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej reprezentowanej przez mezoregion Wyżyny Sandomierskiej, Niecki Nidziańskiej reprezentowanej przez mezoregion Niecki Połanieckiej, Kotliny Sandomierskiej reprezentowanej przez mezoregion Niziny Nadwiślańskiej. Południowa i wschodnia część gminy położona jest na zachodnim brzegu Wisły.

Rys historyczny:

Koprzywnica została założona przez Kazimierza Sprawiedliwego, który w 1185 roku sprowadził nad Koprzywiankę cystersów francuskiego opactwa Morimond. Fundatorem opactwa był Mikołaj Bogoria Skotnicki. W 1268 roku osada otrzymała prawa miejskie. Położenie na szlaku handlowym sprzyjało rozwojowi rzemiosła i handlu. Po kasacie opactwa cystersów w 1820 roku Koprzywnica podupadła i w 1869 roku utraciła prawa miejskie, odzyskując je ponownie w 2001 roku. Obecnie Koprzywnica jest atrakcją tu-

rystyczną na Europejskim Szlaku Jabłkowym, który słynie z nowoczesnych sadów, unikatowych zabytków i bogatego dziedzictwa kulturowego.

Dane ogólne:

Powierzchnia ogółem wynosi około 6935 ha i w tym miasto 1788 ha, stanowiąc sołectwa: Beszyce, Błonie, Cegielnia, Ciszycza, Dmosice, Gnieszowice, Kamieniec, Koprzywnica, Krzcin, Łukowiec, Postronna, Sośniczany, Świężyce, Trzykossy, Zarzecze, Zbigniewie Kolonia, Zbigniewie Wieś.

Ludność Miasta i Gminy - 7255 osób, w tym miasto 2685 osób.

Naturalny system powiązań ekologicznych na terenie gminy tworzą: ekosystemy leśne i zaroślowe, ekosystemy roślinności śródpolnej, ekosystemy dolin rzecznych Wisły i Koprzywianki w postaci łąk naturalnych i zarośli łąkowych. Przez teren Gminy przepływa rzeka Koprzywianka. Źródła Koprzywianki znajdują się na wysokości 400 m n.p.m. na południowych stokach w paśmie Jeleniewskim Gór Świętokrzyskich. Rzeka wpada do Wisły pod Sandomierzem.

W celu ochrony wód rzeki, cieków wodnych wybu-

dowano 25 studni do celów chemizacji rolnictwa, w tym 5 studni powierzchniowych. Program gospodarki wodno-ściekowej zostanie rozwiązany do 2015 roku poprzez rozbudowanie kanalizacji ściekowej oraz rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków.

Urząd Miasta i Gminy Koprzywnica (www.koprzywnica.eu) kierowany przez burmistrza Pana Marka Jońcę w ramach działań zorientowanych na rozwój gospodarczy gminy dysponuje ofertą dla potencjalnych inwestorów, zwłaszcza w branży przetwórstwa owocowo-warzywnego.

Placówką koordynującą działalność kulturalno-sportową na terenie gminy jest Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu kierowany przez panią dyr. Alicję Stępień. Zespoły zainteresowań działające przy MGOKiS: Sekcja muzyczna – Ludowy Zespół „Powiśleń”, Młodzieżowa Orkiestra Dęta, Sekcja plastyczna, Sekcja wydawnicza gazety – miesięcznika „Koprzywnickie Pejzaże”, Sekcja taneczna, Sekcja sportowa, Sekcja florystyczna, Sekcja teatralna.

Działają na terenie Gminy kluby sportowe: Wy-

wodzący się ze „Strzelca” założony w 1932 roku „KS Koprzywianka”, LKS „Zryw” Zbigniewice, UKS „Koprzywianka” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących, UKS „ARKA” przy parafii p.w. św. Floriana.

Działalność kulturalną i przewodniczką prowadzi także Stowarzyszenie 800-lecia Opactwa Cysterskiego w Koprzywnicy (www.kuprzyszlosci.pl).

Koprzywnica jedno z czołowych miejsc na trasie „Małopolskiego Szlaku Cystersów” już od lat 90 ub. Wieku wpisana jest do Europejskiego Szlaku Cystersów. W pobliżu znajdują się: Sandomierz, Opatów, Ujazd, Baranów Sandomierski, Zawichost, Klimontów, Kurozwęki, Szydłów, Rytwiany. W najbliższych planach UMiG Koprzywnica jest utworzenie szlaku turystyczno-pielgrzymkowego, m.in. do Sulisławie oraz Tarnobrzega-Dzikowa z kompleksem turystyczno – rekreacyjnym w Piasecznie. Koprzywnica leży na trasie Sandomierskiego Szlaku Jabłkowego.

Koprzywnica i jej okolice, to ziemia pracowitych ludzi, wspaniałych zabytków, a także atrakcyjny teren dla miłośników wody, wędkowania, spacerów, amatorów owoców i warzyw.

Co warto zobaczyć?

Najcenniejszym obiektem zabytkowym jest pocysterski zespół klasztorny zbudowany w latach 1207-1240.

Do dziś przetrwał kościół i przyziemia wschodniego skrzydła klasztornego. Świątynia została wzniesiona z kamiennych ciosów. Posiada nadbudowane z cegły gotyckie szczyty oraz dobudowane w okresie baroku: zakrystię, kaplicę, zachodnią fasadę z kruchtą i wieżę sygnaturki. We wnętrzu przykuwa uwagę harmonijny rozkład przestrzeni, piękny rytm arkad, gurtów i żeber sklepiennych. Filary i półkolumny są zdobione płaskorzeźbionymi ornamentami geometrycznymi i roślinnymi. Na szczególną uwagę zasługują również gotyckie malowidła prezbiterium i najstarsze, umieszczone na zachodnim filarze nawy południowej. Z okresu renesansu zachował się unikatowy przykład sztuki nagrobnej – sarkofag Niedrzwickich (pierwotna pisownia nazwiska; obecnie używa się Niedrzwickich lub Niedźwickich), właścicieli zamku w Międzygórzu, którego autorem jest rzeźbiarz Santi Gucci. W kościele znajdują się relikwie św. Floriana, patrona strażaków, sprowadzone z Krakowa 3 maja 1995 roku.

Drugi obiekt zabytkowy stanowi stojący w Ryнку kościół Matki Bożej Różańcowej z 1470 roku. Został on rozbudowany w stylu barokowym pod koniec XVII wieku. Znajdują się w nim m. in. Marmurowe portale i dawny lawaterz,

a na ołtarzu głównym obraz Matki Bożej Różańcowej. Corocznie w Wielką Sobotę podczas rezurekcji w kościele można zobaczyć tzw. „bziuki”, czyli zwyczaj dmuchania w ogień przez miejscowych strażaków.

Warte obejrzenia są też liczne figurki, krzyże i kapliczki przydrożne, dworki oraz XIII-wieczny układ urbanistyczny rynku.

Do niewątpliwych atrakcji rekreacyjnych należy zalew, 17-hektarowy akwen zasilany z przepływającej obok Koprzywianki. Jest to prawdziwy raj dla wędkarzy. W sezonie letnim znajduje się tu kąpielisko strzeżone oraz odbywają się imprezy plenerowe.

Nasza ziemia posiada również bogate walory przyrodnicze i kulturowe. Dużym zainteresowaniem cieszą się wąwozy lessowe oraz liczne pomniki przyrody. Rozwój naszej gminy wiążemy zarówno z kultywowaniem tych wartości jak również z tworzeniem nowoczesnej infrastruktury służącej jej mieszkańcom.

*Urząd Miasta i Gminy
w Koprzywnicy
ul.11 Listopada 88
27-660 Koprzywnica
tel. (015) 847-70-40,
fax. (015) 847-70-77
e-mail: umig.koprzywnica@pro.onet.pl
www.koprzywnica.eu*

KORONOWO

Rok 2010 to dla Koronowa rok dwóch wielkich rocznic – 700 lecie urodzin króla Kazimierza Wielkiego, od którego nasze miasteczko otrzymało prawa miejskie oraz **600 lecie zwycięskiej bitwy z Krzyżakami pod Koronowem**, która zakończyła Wielką Wojnę z Zakonem Krzyżackim.

Znajdujące się w niewielkim oddaleniu od ówczesnej granicy polsko-krzyżackiej Koronowo, było wielokrotnie narażane na najazdy wojsk zakonnych. W czasie Wielkiej Wojny (1409-1411), 10 października 1410 r. rozpoczęła się w Koronowie a ostatecznie rozegrała w rejonie wsi Wilcze (11 km od Koronowa) zwycięska dla Polaków bitwa z Krzyżakami, zwana bitwą pod Koronowem. To właśnie w klasztorze koronowskich cystersów przebywali rycerze króla Jagiełły, oczekujący nadejścia armii krzyżackiej. W pobliżu klasztoru

w 550 rocznicę bitwy postawiono pomnik upamiętniający miejsce, z którego wyruszyło polskie rycerstwo do zwycięskiej bitwy. Kronikarz dziejów Polski Jan Długosz pisze, że w klasztorze koronowskim pochowani zostali rycerze, którzy zginęli w tej

bitwie: „W sobotę nazajutrz po stoczony bitwie, rycerze polscy, wzięwszy ze sobą zacniejszych spomiędzy jeńców, wyszli na pobojowisko, pozbięli ciała poległych, tak swoich jak i nieprzyjaciół i na wozach odprowadzili do klasztoru koronow-

skiego, gdzie po uroczystym nabożeństwie z należytą czcią je pochowano”.

W wyniku tej bitwy udaremnione zostały zakusy Krzyżaków na opanowanie Kujaw i Wielkopolski. Wpłynęła ona w sposób zasadniczy na ustalenia pokoju

w Toruniu w 1411 r.

W grudniu 1410 r. zwyciężne oddziały komtura tucholskiego nagłym wypadem zdobyły i zniszczyły Koronowo. Straty poczynione przez Krzyżaków były ogromne, miasto zostało spalone a kościół parafialny obrabowany z ksiąg i paramentów liturgicznych. Ludność, która szukała schronienia przed zakonnikami z czarnym krzyżem na płaszczach w murach swej

świątyni, została przez najeźdźców wymordowana. O wydarzeniach z tego czasu wspominał opat Maciej już w 1411 r. Ponieważ napastnicy zrabowali także

Mikołaja. Obejmowała ona 8 wsi i 4 przysiółki. Z nadania księcia Kazimierza Cystersi otrzymali dalsze dwie wsie. Pierwotne uposażenie klasztoru składało się

ło dogodniejsze warunki rozwoju niż w Byszewie. Przeniesienie klasztoru z Byszewa do Koronowa było dziełem opata Engelberta, który jeszcze jako mnich napisał żywot św. Jadwigi księżnej śląskiej, ale dokonało się to już po jego śmierci. W 1289 roku książę pomorski Mszczuj II nadaje klasztorowi wieś Polaszki nad Wierzycą, z której dochody przeznaczone zostają na budowę nowego klasztoru, którą rozpoczęto w tym samym roku. Dzisiaj, po przebudowie wnętrza kościoła w okresie baroku można podziwiać jego wspaniałe barokowe wyposażenie. Niestety, nie jest możliwe zwiedzanie samego klasztoru, ponieważ po kasacie w 1819 r. prusacy utworzyli w nim więzienie i funkcjonuje ono do dnia dzisiejszego.

dokumenty i pieczęć miejską, opat na prośby mieszczan na podstawie kopii odnowił przywilej dla miasta Koronowa wystawiony przez swego poprzednika Jana w 1370 roku, utrzymując w mocy wszystkie jego postanowienia.

Przypominamy historię powstania koronowskiego opactwa.

Pierwsi mnisi przybyli najpierw do Byszewa zapewne dopiero w 1256 r z Sulejowa, który został wyznaczony jako macierz nowego konwentu. W 1288 r. klasztor z Byszewa przeniesiono już do Koronowa wyznaczając na stałe prawne zwierzchnictwo Lubiążowi. Fundacja samego Byszewa sięga roku 1250, kiedy to książę kujawski Kazimierz zatwierdził darowiznę skarbnika kujawskiego

więc z 10 wsi i 4 przysiółków. Klasztor powiększał swe uposażenie przede wszystkim w drodze nadań i kupna. Klasztor byszewski w 1288 roku wszedł w posiadanie wsi Smeysche (późniejsze Koronowo). Położenie nowej miejscowości w dolinie Brdy i jednocześnie w obszarze krzyżowania się szlaków handlowych ze Świecia do Nakła i z Gdańska do Poznania stwarza-

*tekst: Grzegorz Myj
Punkt Informacji Turystycznej w Koronowie
info-tur@um.koronowo.pl
www.koronowo.pl*

KRZĘCIN

Gmina Krzęcin położona jest na południowym krańcu województwa zachodniopomorskiego, w granicach powiatu Choszczno. Od zachodu graniczy z Gminą Pełczyce, od północy z Gminą Choszczno, od południa ze Strzelcami Krajeńskimi (woj. lubuskie), a od wschodu z Gminą Bierzwnik. Obszar gminy przecina linia kolejowa na trasie Szczecin - Poznań.

W sensie geograficznym gmina leży na wschodnim krańcu Pojezierza Choszczeńsko - Myśliborskiego. Głównym elementem krajobrazu naturalnego są liczne jeziora (rynnowe - wąskie i głębokie oraz moreny denne - rozlewiskowe), największe z nich to: Żeńskie, Chłopowo (Chłop), kościelne, Paprzyca Duża, Bukowskie, Czyste, Krzęcińskie (Brudne), Mielęcinnie i Rakowo. Przez gminę przepływa rzeka Mała Ina. Rzeźba terenu jest wyraźnie pofałdowana z licznymi pagórkami, wałami, kotlinami i dolinkami, z niewielkimi kępami lasu oraz większym zwartym kompleksem leśnym (sosna, buki, dęby) w okolicach wsi Chłopowo i Krzęcin.

Pod względem gospodarczym jest to gmina

o charakterze rolniczym. Siedziba gminy znajduje się w położonej centralnie miejscowości Krzęcin (niem. Kranzin), w której zlokalizowany jest m.in.: Urząd Gminy, Gminne Centrum Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Zespół

Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Zespół Szkół w Krzęcinie, Urząd Pocztowy, Ośrodek Zdrowia, choszczeńska filia Gospodarczego Banku Spółdzielczego, cmentarz komunalny, strażnica Ochotniczej Straży Pożarnej, restauracja, placówki handlowo-usługowe oraz zakład firmy 2x3 S.A. „Środki Komunikacji Wizualnej”.

Gmina podzielona jest na

11 sołectw: Krzęcin, Chłopowo, Granowo, Żeńsko, Przybysław, Mielęcinnie, Kaszewo, Objezierze, Słonicze, Rakowo i Nowy Klukom. W obrębie gminy funkcjonują cztery szkoły publiczne, w tym trzy szkoły podstawowe w Krzęcinie, Granowie i Chłopowie oraz gimnazjum

w Krzęcinie. Działa też dziewięć placówek kultury, w tym dwa domy kultury w Chłopowie i Granowie, sześć klubów kultury w Krzęcinie, Mielęcinnie, Przybysławiu, Rakowie,

Objezierzu i Żeńsku oraz świetlica środowiskowa w Kaszewie.

Największym atutem są walory przyrodnicze i krajobrazowe. Rozciąga się tutaj Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmujący

wschodnią część gminy, na terenie którego położone są projektowane rezerwy i użytki ekologiczne oraz 12 pomników przyrody

w postaci drzew. Gmina Krzęcin posiada dogodne warunki do rozwoju turystyki regionalnej i agroturystyki, planuje się powstanie pól namiotowych, schronisk młodzieżowych i ścieżek rowerowych. Wśród zabytków przeważają obiekty sakralne (do najciekawszych należą kościoły w Krzęcinie, Żeńsku, Rakowie, Chłopowie, Starym Klukomiu) i rezydencje pałacowe (Przybysław, Mielęcín, Rakowo).

Gmina Krzęcin liczy 3.948 mieszkańców. Powierzchnia gminy wynosi ogółem: 14.040 hektarów, w tym m.in.: lasy i grunty leśne - 3.148 hektarów, wody - 360 hektarów i użytki rolne - 9.150 hektarów.

Gmina znalazła partnerów zagranicznych. Dnia 1 grudnia 2007 r. Gmina

Krzęcin podpisała umowę partnerską z gminą Randowtal (Niemcy), należąca do Euroregionu Pomerania. Podczas tegorocznych Dni Krzęcina, które odbyły się dn. 21 – 22 czerwca 2008 r. Gmina Krzęcin podpisała 2 umowę partnerską z niemiecką gminą Franzburg. Kooperacja samorządów tych trzech gmin obejmuje współpracę przy realizacji projektów kulturalnych, oświatowych, sportowych, ochrony środowiska oraz inwestycji. Współpraca polsko-niemiecka gmin Krzęcin, Randowtal i Franzburg koncentruje się głównie na partnerstwie przy realizacji „miękkich projektów” realizowanych przez Gminę Krzęcin oraz organizacje działające na jej terenie np. PZW, Ochotniczą Straż Pożarną, kluby sportowe, stowarzyszenia kulturalne, Koła Gospodyń Wiejskich i inne.

Związki Gminy z Cystersami

Związki z Cystersami z obszarem Gminy Krzęcin sięgają XVI w. Od 1375r. cystycki z Pelczyc posiadali 2 łany w Żeńsku, a w ich posiadaniu pozostawały do kasaty klasztoru w 1537 r. W połowie tego stulecia cystycki z Bierzwnika zainteresowali się Chłopowem, Rakowem, Objezierzem i innymi wioskami, położonymi w sąsiedztwie swoich dóbr klasztornych. 21 września 1350 r. giermek Jakub von Mortzin, ze swym

szwagrem Fritzem von Zuke nadał cystersom połowę patronatu nad kościołem w Chłopowie. Cztery lata później margrabia Ludwik Wittelsbach nadał Bierzwnikowi całą wieś Objezierze, a następnie Rakowo i Chłopowo. W tym czasie wioski te należały do rycerstwa i nadanie oznaczało proces wywłaszczenia rycerzy, którzy jeśli nie chcieli opuścić swoich lenn, to byli zmuszeni do wejścia w stosunek lenny z opactwem.

Miejscowość Objezierze, Rakowo i Chłopowo oraz obszar po opustoszałych średniowiecznych wioskach Pluskocina i Tarnowa, należały do cystersów bierzwni-

ckich, aż do kasacji klasztoru w 1539 r., a potem znalazły się w obrębie Domeny Państwowej w Bierzwniku. Jedynie las Pluskociński przekazano miastu Choszczno.

Alicja Kamińska
Dyrektor Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie
Tel./fax: +48 95 765 54 05,
kom. 508 297 724
e-mail: kultura.krzecin@gmail.com
www.krzecin.pl

KUŹNIA RACIBORSKA

Zagospodarowanie terenu wokół Zespołu Klasztorno – Pałacowego w Rudach przyjęte w Planie Odnowy Miejscowości Rudy na lata 2010-2017

W sierpniu 2010 roku sołectwo Rudy przyjęło uchwałą zabrania wiejskiego Planu Odnowy Miejscowości na lata 2010-2017, wyznaczający kierunki rozwoju miejscowości w perspektywie najbliższych lat. Zakłada on tworzenie i modernizację miejscowej infrastruktury, poprawę warunków bytowych i bezpieczeństwa

mieszkańców, promowanie i dalszą aktywizację działań środowisk lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju.

W planie tym znalazły się również zapisy dotyczące Pocysterskiego Zespołu Klasztorno-Pałacowego, a dotyczą m. in.:

- Zagospodarowanie przedpola i obejścia wokół Zespołu Klasztorno -Pałacowo-Parkowego oraz terenu wokół Zespołu Klasztorno – Pałacowego w Rudach, które jest natu-

ralnym centrum sołectwa Rudy. Przestrzenie od strony zachodniej (przedpole Zespołu) i wschodniej (błonia Zespołu) mogą pełnić funkcję przestrzeni publicznej. W tym celu konieczne jest przygotowanie projektu zagospodarowania

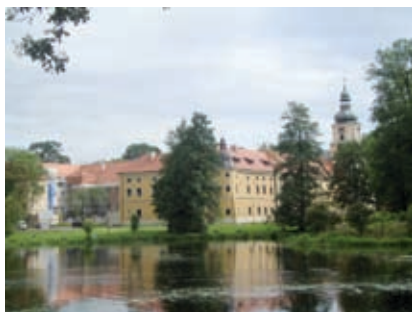
terenu a ze względu, iż jest to zadanie bardzo złożone, zachodzi konieczność podzielenia go na etapy. I etap zawiera projekty zagospodarowania przedpola z włączeniem go do sieci komunikacyjnej istniejących dróg oraz projekt ciągów pieszych okalających Zespół i łączących obie przestrzenie. Kolejny etap skupia się na zagospo-

darowaniu błoni od strony wschodniej, miejsca idealnego do organizacji masowych imprez plenerowych.

Podjęte działania pozwolą osiągnąć kompleksową poprawę estetyki i funkcjonalności terenu, co w sposób znaczący podniesie

jego walory użytkowe, będzie mobilizowało mieszkańców do dbałości o ten teren oraz obiekty znajdujące się na nim i w jego otoczeniu, będzie miłym miejscem wypoczynku i spotkań, oraz miejscem organizowania imprez plenerowych integrujących spo-

łeczność lokalną, swoistą wizytówką miejscowości jako atrakcyjnej pod względem turystycznym, a także odpowiednim miejscem do zamieszkania.

Kolejnym etapem prac związanych z zagospodarowaniem terenu wokół Zespołu przestrzeni publicznej umożliwiającej mieszkańcom i turystom spędzanie wolnego czasu.

Ostatni etap planowanych działań powinien doprowadzić do połączenia komunikacyjnego drogi wojewódzkiej nr 425 z drogą gminną (ul. Cysterska), która w związku ze wzrostem ruchu turystycznym – pielgrzymkowego związaneego z Bazyliką jak i całym kompleksem budynków powinna rozładować ruch na obecnej drodze dojazdowej do Zespołu.

Trwa realizacja projektu „Południowo – Zachodni Szlak Cysterski”

W połowie grudnia 2010 roku rozpoczęła się w Gminie Kuźnia Raciborska jedna z większych inwestycji ostatnich lat - „Budowa parkingów wraz z małą architekturą oraz zapleczem sanitarnym i punktem informacji turystycznej na terenie Cysterskich Kompozycji Krajobrazowych Rud Wielkich w Rudach”, realizowana w ramach Projektu „Południowo-Zachodni Szlak Cysterski.” Projekt ten jest współfinansowany

przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 6.4. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. Całkowity koszt prac budowlanych w Rudach to ponad 5,5 mln złotych. Wykonawcą inwestycji jest rybnicka firma ERBUD, zaś jej finansowaniem, oprócz środków unijnych, realizowane jest także z dotacji Śląskiego Urzędu Mar-

szalkowskiego. Inwestycja obejmuje teren ok. 1.5 ha. W wyniku jej realizacji powstanie: - dwupoziomowy parking ze 148 miejscami postojowymi, - parterowy pawilon zaplecza parkingu z przeznaczeniem na punkt informacji turystycznej oraz zaplecze sanitarne parkingu o powierzchni 140 m²,

- zespół drewnianych wiat biwakowych oraz kładka dla pieszych,
- ścieżki i nawierzchnie pod wiaty na terenie rekreacyjnym,
- plac zabaw z montażem urządzeń dla dzieci młodszych oraz zestawami linowymi dla dzieci starszych,
- wyposażenie terenu

w elementy małej architektury: maszty flagowe, ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe gabloty oraz tablice systemu komunikacji wizualnej,

- koło wodne podsiębierne o średnicy 3 m,
- konserwacji poddana zostanie kamienna zabytkowa figura św. Jana Nepomucena,

Projekt zostanie zakończony z końcem października 2011 roku.

*Marcin Gałuszka – Biernacki
Dominik Klimanek
poczta@kuzniaraciborska.pl
Urząd Miejski Kuźnia Raciborska
www.kuzniaraciborska.pl*

ŁĄD

Kilka refleksji na temat VI Festiwalu Kultury Słowińskiej i Cysterskiej w Łądzie nad Wartą 12-13 czerwca 2010 r.

Kolejne spotkanie z kulturą średniowiecza w Łądzie przeszło już do historii. Tym razem interesowały nas wydarzenia związane z chrztem Mieszka I, chrystianizacją Polski oraz początkami Kościoła w naszym kraju. Jak przebiegała praca średniowiecznych misjonarzy, z jakimi problemami się zmagali i jak nową wiarę przyjmowali nasi przodkowie? Na te pytania próbowaliśmy odpowiedzieć w trakcie sesji

popularno-naukowej (prelekcje dr Stanisława Rosika, doc. Ryszarda Grzesika i prof. Józefa Dobosza), a także podczas pojedynczych wykładów (historyka amerykańskiego Philipa E. Steele'a), rozmów z gośćmi Festiwalu a także krótkich inscenizacji zorganizowa-

nych na „podgrodzium”. Nie zabrakło też odniesień do innych regionów starożytnego i średniowiecznego świata (o tym opowiadała wystawa pt. „Kościoły i klasztory w średniowiecznym Sudanie”, prezentowana w Sali Organowej oraz wykłady dr Stefana Jakobielskiego, Michała Gazdy i Wojciecha Chmiela w Sali Opakowej klasztoru pocysterskiego w Łądzie), jak też do czasów nam współczesnych (wykłady ks. Tadeusza Niedzieli oraz ks. Jana J. Pawlika). Świat klasztornych wynalazków i adaptacji stał się dostępny dzięki piknikowi naukowemu oraz licznym prezentacjom przygotowanym w klasztorze, zaś atmosferę

średniowiecznej duchowości poznawaliśmy dzięki wycieczkom po tym obiekcie, jak też pięknym koncertom w wykonaniu zespołów „Anonymus Early Mu-

sic Ensemble” z Poznania i „Schola Gregoriana Silesiensis” z Wrocławia. Był też czas na poezję religijną Andrzeja Sikorskiego czy

projekcję filmu „Gniazdo” (reż. J. Rybkowski), opowiadającego o Mieszku I. Tradycyjnie nie zabrakło atrakcji dla dzieci. Uczestniczyły one w zabawach edukacyjnych, próbowały też swoich sił w sztuce iluminacji, pisania ikon, układania mozaik, poznawały również wczesnośredniowieczne rzemiosła prezentowane w festiwalowym grodzie i na podgrodzium.

Ale tegoroczny Festiwal w Łądzie był również okazją

do składania podziękowań i wyrazów wdzięczności. W sobotę uhonorowaliśmy ks. dr Zenona Klawikowskiego, rektora Wyższego Seminarium Duchownego

Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie, bez którego życzliwości i pomocy dotychczasowe imprezy prawdopodobnie by się nie odbyły. Dziękowaliśmy także uczestnikom wykopalisk na „Rydłowej Górze”. Zorganizowana dla nich wystawa pt. „50 lat wykopalisk w Łądzie” (w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej) przedstawiała fotografie osób, które pomagały archeologom w odkrywaniu tajemnic jednego z najważniejszych grodów piastowskiej Polski. Jak się okazało, ekspozycja ta stała się miejscem spotkań dawnych uczestników tych wykopalisk. Wywołała wiele wspomnień i wzruszeń.

Tradycyjnie już dużym zainteresowaniem publiczności cieszyły się pokazy

walk i uzbrojenia. Podobały się również koncerty muzyki słowiańskiej w wykonaniu zespołów „Zgagafari” z Darłowa, „Jaźna” z Częstochowy oraz „Jar” ze Sławkowa. Wiele dramatycznych wydarzeń towarzyszyło natomiast koncertowi Joanny Słowińskiej, która w drodze z Lwowa do Łądu zmagając się z awarią samochodu, zaś w trakcie samego występu – z deszczową aurą, bowiem dopisująca nam przez dwa dni pogoda „zepsuła się” właśnie tego wieczoru. Jednak najwierniejsi fani tej artystki wytrwali w deszczu do samego końca, doczekawszy się jeszcze wspaniałych bisów.

Tegoroczny Festiwal w Łądzie poprzedziła też dramatyczna powódź Warty, która przeszła przez jego okolice. Z tego powodu nie dożyła się wycieczka na „Rydłową Górę”; zastąpiła ją prezentacja multimedialna przygotowana przez Radosława Zywerta, doktora Instytutu Historii UAM w Poznaniu. Natomiast

w trakcie tych dwóch dni wolontariusze PCK zbierali datki dla osób dotkniętych tragicznym kataklizmem.

Pożegnaliśmy gościnnie Łąd, ale myślimi jesteśmy już przy kolejnej edycji Festiwalu. **Przyszłoroczne spotkanie, zatytułowane „Ziemia, dom i goście” odbędzie się w dniach 18-19 czerwca 2011 r.** i opowiadać będzie o trudnych relacjach na linii „swój – obcy”. Zastanawiać się będziemy, jak przyjmowane obcych w średniowieczu, co przybysze z innych krajów wnieśli do kultury naszego narodu oraz w jaki sposób wzbogacają nasze życie i jak traktujemy ich obecnie? Zapraszamy zatem do Łądu! Bo kolejny Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej odbędzie się już za rok.

*Michał Brzostowicz
lad@selezjanie.pl
www.festiwal-lad.pl
www.muzarp.poznan.pl
www.powiat-slupca.pl*

MARIANOWO

XI Międzynarodowe Spotkania Artystów w Marianowie

Już jedenasty raz, w dniach od 9 do 28 sierpnia 2010 r., Marianowo gościło artystów różnych specjalności. Wśród nich byli artyści z Japonii, Danii, Słowacji i Polski. Był rzeźbiarz Peter Porazik, który wykonał rzeźbę pt. „Cisza”, reżyser Grzegorz Fedorowski, który kręcił film o plenerze, byli malarze, graficy... Przez trzy tygodnie tworzyli

w pracowniach klasztoru marianowskiego, Młyna Mariańskiego, a także w plenerze.

Kuratorem artystycznym tych spotkań, po raz kolejny, był profesor Andrzej Tomczak – malarz i grafik, a gospodarzem Parafia Marianowo i Stowarzyszenie Sydonia. Szczególne podziękowania należą się Państwu Milejom - właścicielom Młyna Mariańskiego, za niezwykle życzliwość, rodzinną atmosferę oraz

udostępnienie swoich gościnnych pokoi i innych pomieszczeń. Goszczono nas także w Chlebowym Domu i u Państwa Miluńców oraz ich sąsiadów.

21 sierpnia, w ramach Spotkań, odbyła się impreza „Zaczarujemy Marianowo”. Podczas jej trwania można było wysłuchać koncertu piosenki poetyckiej i arii operetkowych. W kościele parafialnym była możliwość zobaczenia niektórych prac wykonanych

przez artystów.

Zwieńczeniem Spotkań Artystów była wystawa robocza. Kościół parafialny ledwie pomieścił prace wykonane przez artystów.

Kolejny raz Spotkania w Marianowie były udane. Nawiązały się nowe znajomości, a artyści chcą tutaj powracać w kolejnych latach.

Dziękuję wszystkim, którzy pomagali w przygotowaniu pleneru i go wspierali.

A oto lista artystów XI Międzynarodowych Spotkań Artystów w Marianowie:

- CHIAKI MURATA
- Japonia
- SAWAKO OGHINO
- Japonia
- KAREN DEGETT
- Dania
- FELIX PEDERSEN
- Dania
- TINE HIND
- Dania
- PETER PORAZIK
- Słowacja
- MAREK HAŁADUDA
- Poznań
- LUCYNA PACH
- Piła
- JUSTYNA MACHNICKA
- Szczecin
- MAGDA JANUSZKIEWICZ
- Szczecin
- GRZEGORZ FEDOROWSKI
- Szczecin
- MAGDA ROGOWSKA
- Szczecin
- ANDRZEJ TOMCZAK
- Szczecin

*Ks. Jan Dwiduch TChr.
proboszcz parafii Marianowo
prezes Stowarzyszenia Sydonia
gospodarz Spotkań Artystów
www.marianowo.pl*

MORYŃ

Gmina Moryń na cysterskim szlaku

Władze Gminy Moryń dążą do poprawy estetyki i wizerunku gminy, jest to priorytetem dla niej, gdyż posiada status tury-

stycznej. W ostatnim czasie wykonano szereg prac mających wpływ na to, jak gmina jest postrzegana, m. in. rewitalizacja Kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny: wymieniono pokrycie dachowe z blachy na dachówkę oraz przeprowadzono prace remontowe wnętrza kościoła.

Wspólnie z Parafią Kłępicz, dzięki środkom unijnym, udało się doprowadzić do renowacji elewacji ściany zachodniej kościoła parafialnego w Kłępiczu.

Gmina dąży do swojego rozwoju poprzez m. in. skuteczność pozyskiwania środków w z Unii Europejskiej. Dzięki staraniom władz samorządo-

wych w latach 2004-2006 zrealizowaliśmy 7 projektów inwestycyjnych z udziałem tych środków.

O jakości realizowanych

inwestycji świadczy m.in. fakt, że w roku 2008 Gmina Moryń została laureatem Ogólnopolskiego Konkursu „Modernizacja Roku 2007” - za nietuzinkowe, oryginalne wykorzystanie elementów małej architektury w rewitalizacji rynku oraz za uwzględnienie historycznego charakteru nawierzchni. Projekt „Rewitalizacja Placu Wolności w Moryniu wraz z przyległymi budynkami” uzyskał wsparcie finansowe ze środków unijnych w ramach ZPORR.

Doświadczenie zdobyte w ubiegłych latach pozwoliło nam odpowiednio przygotować się do realizacji kolejnych inwestycji oraz do skutecznego pozyskiwania pieniędzy unijnych.

Obecnie rozpoczęliśmy

realizację pięciu projektów realizowanych ze środków unijnych, m. in. „Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej wokół jeziora Morzycko” - jest to inwestycja, która pochłonie największe nakłady finansowe w historii rozwoju Gminy Moryń a także „Organizacja Centrów Informacyjnych oraz rozbudowa infrastruktury miejsc atrakcyjnych turystycznie w miejscowościach Ziethen i Moryń dla intensywnego wykorzystania turystycznego krajoobra-

zów ukształtowanych przez lodowiec po obu stronach Odry (Geoparku - Krainy Polodowcowej nad Odrą)” projekt mający na celu wzmocnienie turystycznego potencjału regionu w oparciu o ślady epoki lodowcowej.

Władze miasta inwestują również w zaplecze sportowe – poza boiskiem wybudowanym z programu Orlik powstał cały kompleks rekreacyjno – sportowy.

Urząd Miejski w Moryniu
um@moryn.pl
www.moryn.pl

PEŁCZYCE

Pełczyce 2010

Targi TILIA (Targi Inicjatyw Lokalnych i Awangardowych) to prezentacja obszaru „Lider Pojezierza”, który obejmuje dwanaście gmin z czterech powiatów województwa Zachodniopomorskiego: myśliborskiego, choszczeńskiego, gryfińskiego i pyrzyckiego. Obszar ten został wyłoniony w wyniku realizacji wspólnego projektu w ramach I schematu Pilotażowego Programu LEADER+, którego głównym efektem było stworzenie Lokalnej Grupy Działania „Lider Pojezierza” oraz opracowanie wspólnej dla całego obszaru Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich. TILIA jest wspólnym cyklicznym wydarzeniem prezentującym i promującym cały obszar "Lider Pojezierza".

Targi spinają w jedną całość osiągnięcia i potencjał wszystkich podmiotów wspólnie realizujących Strategię. Ponadto mają one stać się przestrzenią dla wymiany doświadczeń i okazją do nawiązania szerszej współpracy, znalezienia partnerów dla projektów, nawiązania kontaktów i wypromowania pomysłów.

„Święto Tataraku” nawiązuje do tradycji początków dwudziestego wieku i według szczytkowej dokumentacji historycznej jaka się zachowała wynika, że święto to dawniej nazywane „Kalmus – Fest” było niegdyś wydarzeniem angażującym, miejscową społeczność. Miało ono charakter święta przepelnionego ogólną radością, co wyrażano poprzez: zapalenie pochodni nad brze-

giem jeziora, korowód przemierzający miasto, zabawę pod rozgwieżdżonym niebem, oraz przedstawienie teatralne. Obecny przebieg „Święta Tataraku” w większości punktów jest podobny. Corocznie odbywa się w połowie sierpnia i jest imprezą dwudniową. Nowym elementem tego święta jest wybór „Królowej Jezior Pełczyckich”, która swój urząd piastuje przez najbliższy rok, towarzysząc wszystkim imprezom kulturalnym organizowanym przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Tegoroczne połączone imprezy odbyły się w dniach 14-15 sierpnia br. Uroczyste obchody tych świąt trwały, aż dwa dni. Mimo dość kapryśnej pogody słońce nie zapomniało o pełczyckiej społeczności. Pierwszy dzień rozpoczął się od Mszy Świętej pod przewodnictwem Ks. Abp. Andrzeja Dzięgi, po której wysłuchano koncert chóru „VOX DEI” z Pełczyc. Ważnym elementem programu tego dnia było otwarcie i poświęcenie nowego kom-

pleksu boisk sportowych przy Zespole Szkół w Pełczycach oraz nowo wybudowanego przedszkola. Na Jeziorze Panieńskim odby-

ły się regaty żeglarskie, które przyciągnęły wielu fanów sportów wodnych. Obecni mogli podziwiać piękno kołyszących się na wodzie łodzi. W międzyczasie w sali wystawowej M-GOK odbyła się ekspozycja prac na konkurs fotograficzny. Następnie o godz. 16.30 w sali kinowej Pełczyckiego Domu Kultury odbyło się przedstawienie teatralne pt. „Damska toaleta” w wykonaniu aktorów Teatru Barakah i reżyserii Pani Anny Nowickiej. Sztuka doskonale ukazała różnorodność kobiet. Aktorzy w ramach uznania otrzymali ogromne brawa oraz symboliczną wiązkę kwiatów z rąk Burmistrza Pełczyc Pana Mirosława Kluka. Po zakończeniu spektaklu, publiczność odziana w koszulki z logo „Święto Tataraku” i pochodniami w ręku ruszyła korowodem nad Jezioro Panieńskie. Ca-

łość korowodu prowadzona była przez kapelę ludową z Przelewic, która przygrywała podczas przemarszu. Po raz trzeci w historii naszego miasta

odbyła się koronacja nowo wybranej Królowej Jezior Pełczyckich. Koronacji w obecności mieszkańców dokonał Burmistrz Pełczyc - zaszczytną funkcję zaczęła pełnić Malwina Lachowska. Zespół wokalny Bell-canto działający przy M-GOK w Pełczycach pod instruktażem

Pana Józefa Nowickiego swym śpiewem uświetnił całą uroczystość. Warto dodać, iż w tym roku gościliśmy Królową Puszczy Barlineckiej. Po koronacji odbyły się krótkie pokazy rycerskie i pirackie, po czym nastąpiła zmiana scenografii, by przenieść się w świat kabaretu „Wesołej Trzynastki”,

który wspaniale rozbawił zgromadzoną publiczność. Kolejno odbyła się zabawa taneczna pod rozgwieżdżonym niebem. Nazajutrz, z samego rana miały miejsce zawody wędkarskie o „Złoty Tatarak”. Również, już tradycyjnie nad Jezioro Duży Pełcz odbył się „XI Maraton Pływacki” zorganizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Pełczyckiej. Niedziela była również ciekawym dniem pod względem artystycznym, gdyż na plenerowej scenie odbyły się artystyczne prezentacje gmin Stowarzyszenia Lider Pojezierza, które trwały do późnego wieczora. W trakcie trwania występów nastąpiło ogłoszenie wyników konkursu na produkt tradycyjny i fotograficzny. Warto wspomnieć, iż każdy chętny mógł odwiedzić stoiska i skosztować różnych, tradycyjnych produktów oferowa-

nych przez gminy.
Michał Kasprzak
umig@pelczyce.pl
Urząd Miasta i Gminy w Pełczycach
www.pelczyce.pl

RECZ

To miasto w woj. zachodniopomorskim, w powiecie choszczeńskim, położone nad rzeką Iną.

Miasto zachowało układ średniowiecznego miasta o owalnym zarysie i jest do dzisiaj w większości opasany murem obronnym z kamieni polnych, zbudowanym w XIV-XV wieku.

Przez Recz przebiega historyczna droga handlowa „droga marchijska”, zwana dalej szlakiem cysterskim.

Po 1284 r. obok starej osady lokowano miasto, a na miejscu dawnego słowiańskiego grodu ufundowano w 1296 r. klasztor Cysterski.

Zakon panien Cysterski został sprowadzony do Recza w 1296 r. przez margrabiów brandenburskich. Opactwo ulokowane zostało na wzgórzu (dzisiaj zwanym „Klasztornym”) w widłach rzeki Iny i Reczanki (Młynówki). Panny cysterki zajmowały się prowadzeniem gospodarstwa rolnego i młynów, wprowadzając na ziemię recką nowe techniki upraw rolnych. Prowadzona zgodnie z dewizą benedyktyńską „ora et labora” (módl się i pracuj) działalność zakonna trwała aż do 1552 r. kiedy to sekularyzowano dobra opactwa,

przeznaczając je na domenę państwową. Ostatecznie zniszczone z czasem budowle pocysterskie rozebrano w 1827 roku.

Zespół klasztorny składał się z kościoła, do którego przylegało od zachodu skrzydło klasztoru a od północy szpital bądź dom dla gości.

Obecnie w Reczu w centrum miasta znajduje się kościół z XIV w, w którym empora dla mniszek przypomina pobyt panien cysterek na tym terenie.

W przyszłości przewiduje się dalsze prace archeologiczne terenu aby sprawdzić pozostałości murów po klasztorze w głębi ziemi.

Atrakcje Turystyczne

Wybierając się do Recza warto odwiedzić rezerwat florystyczny „Grądowe Zbocze” utworzony w 1996 roku. Znajduje się on w pobliżu miejscowości Wielgoszcz przy trasie nr 10 i w miesiącu maju przyciąga nas intensywną wo-

nią czosnku niedźwiedziego. Jest szczególnie piękny w okresie wiosny, kiedy zakwitają rzadkie gatunki roślin.

W odległości kilku kilometrów od rezerwatu w kierunku Ińska, warto zatrzymać się w Młynie na Iną w miejscowości Rybaki. Można skosztować tam wymienitego pstrąga a nawet samemu go złowić. Bliskość natury sprawia, że odpoczywamy od codzienności.

Na miłośników pieszych wędrówek czeka szlak im. Hetmana Stefana Czarnieckiego. Szlak zaczyna się w Stargardzie Szczecińskim, skąd droga prowadzi przez Pojezierze Ińskie, najwyższe partie wzniesień moreny czołowej, wąwozy, przez Pężino, Marianowo, Szadzko i Dobrzany do załobkowego Recza.

Podczas upalnego lata, można odpoczywać i pobiwakować nad Jeziorami Rajsko nieopodal Recza i Cedynia w miejscowości Żeliszewo. Jeziora są czyste, przyciągają wielu miłośników ciszy i obcowania z naturą. Jeziora są rajem dla wędkarzy. Plaże zagospodarowane są małą architekturą i urządzeniami zabawowymi dla dzieci.

Osobliwości

Rezerwat przyrody „Grądowe Zboczce” leży w granicach administracyjnych Gminy Recz ustanowiony w 1996 roku. Rezerwat o powierzchni 33,28 ha. Rodzaj rezerwatu przyrody – leśny z zakresem ochrony obejmującym runo wraz z podrostem, podszytem i drzewostanem głównie dębowo-grabowym.

Jest to teren szczególnie atrakcyjny od strony krajozobrazowej i botanicznej posiadający rzadkie w regionie i kraju rośliny: czosnek niedźwiedzi, obrazki plamiste, trzy gatunki kokoryczy: pusta, wątła i pełna, kopytnik pospolity, fiołek przedziwny, fiołek biały, rzadki na zachodzie Polski bniec czerwony oraz jeden z największych grzybów świata purchawica olbrzymia.

Rozwój miasta

Recz stanowi mały ośrodek przemysłowy i usługowy. Głównymi zakładami przemysłowymi są „Remor” S.A. – Jaroma, specjalizujący się w produkcji galanterii mosiężnej, a także wyrobów ze stali, oraz „Alutec” specjalizujący się w produkcji wyrobów z alu-

minium. Poza tym w mieście działają producenci okien i drzwi z PCV, oraz drobny przemysł odzieżowy, gastronomiczny, spożywczy, budowlany.

W mieście funkcjonuje oczyszczalnia ścieków, działają: bank, poczta, policja, straż miejska, straż pożarna, ośrodek zdrowia, apteka, miejsko-gminny ośrodek pomocy społecznej, stacja benzynowa, przedszkole miejskie, szkoła podstawowa, gimnazjum, dom kultury, biblioteka, ciepłownia na biomasę produkująca energię odnawialną.

Zaczyna rozwijać się turystyka, powstają gospodarstwa agroturystyczne. Do miasta przyciąga natura, cisza, czyste jeziora, zabytki. Na terenie gminy Recz działa siedem klubów sportowych propagujących

rozwój fizyczny wśród mieszkańców gminy. Aktywnie działają organizacje pozarządowe w mieście i na terenach wiejskich, pobudzając aktywność społeczeństwa w sferze kultury, historii i sportu. Prowadzone są polsko-niemieckie wymiany młodzieży szkolnej, dofinansowane z środków Unii Europejskiej. Organizowane są szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe dofinansowane z Unii Europejskiej.

Miasto Recz rozwija się także pod względem spor-

tu. W 2008 roku oddano do użytku salę widowiskowo-sportową przy Gimnazjum. Sala posiada boisko do koszykówki, piłki ręcznej, piłki nożnej, zaplecza socjalne, fitness klub, siłownię. Sala jest ogólnie dostępna dla mieszkańców. W 2009 roku, przy kompleksie szkół w Reczu, oddano boiska ze sztucznej nawierzchni, wybudowane w ramach Rządowego programu „ORLIK 2012”.

Gmina Recz rozwija się także pod względem dróg. W 2008 roku wyremontowano drogi biegnące przez centrum miasta Recz. Położono nowe chodniki. W 2009 roku wyremontowano drogę powiatową łączącą dwie miejscowości wiejskie Sokoliniec i Rybaki. W 2010 roku poszerzona została droga powiatowa do miejscowości wiejskiej Lubieniów.

Rozwój Gminy Recz idzie także w kierunku mieszkaniowym. W 2008 roku oddano do użytku pięć lokali socjalnych w miejscowości wiejskiej Suliborek. W 2009 roku oddano do użytku kolejnych pięć lokali socjalnych w miejscowości wiejskiej Nętkowo. Oprócz budowy nowych lokali mieszkalnych w gminie, systematycznie remontowane są mieszkania komunalne.

*Urząd Miejski w Reczu
recz@recz.pl
www.recz.pl*

SIEROSZEWICE

„Ołobok na Cysterskim Szlaku” – nowa publikacja poświęcona dziejom klasztoru cysterek

W piątek, 14 maja, w Domu Rolnika w Ołoboku odbył się wieczór autorski połączony z promocją książki „Ołobok na cysterskim szlaku”. Na spotkaniu obecne były autorki nowej publikacji o Ołoboku: Ewa Kotowska-Rasiak i Justyna Sprutta. Po powitaniu gości przez dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Sieroszewicach Marię Marciniak przemówił wójt gminy Sieroszewice Czesław Berkowski. - Niedługo będziemy obchodzić jubileusz 800-lecia fundacji klasztoru cysterek ołobockich. To była bardzo dobra okazja, aby powstała ta książka, w której autorki przypomniły bardzo długą działalność klasztoru. Ponad sześć wieków działał klasztor cysterek w Ołoboku, który pozostawił wielki dorobek duchowy, materialny i artystyczny. Niestety, klasztor już nie funkcjonuje. Kasata nastąpiła w XIX wieku. Pamięć o cystersach pozostała i jest obecna wśród mieszkańców Ołoboku i okolic – powiedział Czesław Berkowski. Autorki opowiedziały o tym, co skłoniło je do napisania książki

oraz o jej treści, a także podziękowały wójtowi gminy Sieroszewice Czesławowi Berkowskiemu za wydanie publikacji. Autorki dziękowały również osobom, które służyły bezinteresowną pomocą w pisaniu książki. Po spotkaniu była okazja do uzyskania dedykacji od auterek. Książka „Ołobok na cysterskim szlaku” została podzielona na dwie części. Pierwsza część opracowana przez dr Justynę Sprutta dotycząca genezy i duchowości cysterskiej oraz sztuki tego zakonu ze względu na swą naukowość (akcentowaną także przez obecność w tekście przypisów) przeznaczona jest przede wszystkim dla tych czytelników, którym nieobca jest tematyka cysterska. Część druga pisana przez obie autorki ma charakter popularnonaukowy. W książce szczegółowo opisana została działalność klasztoru cysterek. W publikacji przedstawiono ikonografię pocysterskiego kościoła oraz przydrożnych kapliczek. Autorki sięgnę-

ły również do najnowszej historii Ołoboku i przypomniły wydarzenia z 2007 roku dotyczące obchodów jubileuszu 800-lecia wioski. W książce są informacje na temat powstałego w 2008 roku Muzeum Ziemi Ołobockiej, a także chlubach Ołoboku, czyli orkiestrze dętej „Ołobok” i Regionalnym Zespole Pieśni i Tańca „Ołobok”. Sporo miejsca poświęcono parafii w Ołoboku oraz remontom przeprowadzanym w minionych latach przez kolejnych pro-

boszczów. Publikację kończą wiadomości o szlaku cysterskim w Polsce. Książ-

ka jest bogato ilustrowana fotografiami, a na końcu zamieszczono album składający się z 45 kolorowych zdjęć. Większość zdjęć do książki wykonał dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Sieroszewicach Jerzy Pawłowski. Część fotografii wykonały autorki. Sporo zdjęć użyczyli mieszkańcy, m.in. Anna Urbaniak, Anna i Stanisław Jarosikowie oraz Helena Saranek. Książka została wydana przez Urząd Gminy Sieroszewice.

Autorki książki „Ołobok na cysterskim szlaku” to:

Ewa Kotowska-Rasiak

Magister inżynier technologii żywności. Absolwentka Akademii Rolniczej w Poznaniu. Obecnie od ponad dziesięciu lat redaktorka publicysta „Gazety Ostrowskiej”. Współpracuje z „Katolicką Agencją Infor-

macyjną”, „Przewodnikiem Katolickim” i „Opiekunem”. Mieszka w Ostrowie Wiel-

kopolskim. Jej zainteresowania to: historia, podróże, przyroda, fotografia.

Justyna Sprutta

Absolwentka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, z tytułem doktora (specjalizacja: ikona). Absolwentka Podyplomowego Studium Informatyki KUL. Pilot wy-

ciezek. Obecnie doktorantka na Wydziale Nauk Historycznych i Społecz-

nych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, w Instytucie Historii Sztuki. Wykładowca na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i w Górnośląskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Kardynała Augusta Hłonda w Mysłowicach. Pochodzi z Leszczyńskiego, mieszka w Ostrowie Wielkopolskim. Członkini Ostrowskiego Towarzystwa Naukowego, Towarzystwa Miłośników Sztuki Sakralnej w Przemysłu. Autorka blisko pięćdziesięciu publikacji naukowych, dotyczących przede wszystkim malarstwa ikonowego. Jej zainteresowania to: sztuka, muzyka klasyczna i elektroniczna, przyroda, historia, filozofia starożytna, mitologie, fotografia, podróże.

Urząd Gminy Sieroszewice
sieroszewice@sieroszewice.pl
www.sieroszewice.pl

STARE CZARNOWO

Pierwszy Transgraniczny Jarmark Cysterski w 800-letnią rocznicę rozpoczęcia budowy Klasztoru Cystersów

Zachodniopomorska ziemia naznaczona jest bogatą historią dawnych wieków. Mimo bolesnych strat związanych z II wojną światową zachowały się liczne świą-

tynie, mury klasztorów oraz dokumenty pisane świadczące o tym jak prężne było tutaj życie duchowe i jak niepowtarzalną pozostawiło spuściznę społeczno - kulturalną dla kolejnych pokoleń. Niewątpliwie do najcenniejszych miejsc związanych z historią Pomorza Zachodniego należy Kołbacz z monumentalnym opactwem cysterskim, które w tym roku obchodziło jubileusz osiemsetlecia rozpoczęcia budowy klasztoru i równocześnie w to świętowanie wpisuje się 25-lecie istnienia tutejszej wspólnoty parafialnej poświęconej

Najświętszemu Sercu Pana Jezusa. Te dwie rocznice stały się powodem do wyrażenia 4 września 2010 roku wdzięczności Bogu za dar minionych lat.

Na terenie dawne go

klasztoru cysterskiego w Kołbaczu odbył się I Transgraniczny Jarmark Cysterski. Uroczystość rozpoczęła się o godzinie 10⁰⁰ Mszą Św. w Kościele Parafialnym pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kołbacz z udziałem księdza biskupa Jana Galeckiego. Po mszy świętej odbył się koncert Chóru

Pomerania „ENSEMBLE”, który wcześniej uświetniał celebrę.

Otwarcia Jarmarku Cysterskiego dokonał gospodarz Gminy Wójt Marek Woś. Następnie otwarto I Ogólnopolską Konferencję Organizacji Pozarządowych zajmujących się ochroną dziedzictwa Zakonu Cystersów. O godz. 14³⁰ nastąpiło wręczenie nagród zwycięzcom konkursu „Kołbacz- reKonstrukcje” na wi-

zję rewitalizacji miejscowości Kołbacz w oparciu o jej unikalne historyczne dziedzictwo. Jarmarkowi przez cały czas trwania towarzyszyły barwne wystawy kół gospodyń wiejskich i różnego rodzaju artystów. Odbywały się także pokazy walki wojów, demonstrowała to drużyna grodu „Trzygłowa”, którzy sztukę tę,

a także swoją małą wioskę średniowieczną eksponowali uczestnikom przez cały czas trwania Jarmarku. Na Jarmark przyszły całe rodziny. Nie zapomniano o dzieciach: były dmuchane zamki, konkursy przedstawienia oraz stoiska z zabawkami. Po godzinie 2000 licznie zebrani mieszkańcy i goście byli widzami

wspaniałego spektaklu pt „Światło Dźwięk” w wykonaniu młodzieży z Polski i Niemiec. Reżyserem spektaklu był Reinhold Koch z Niemiec wspierał go Zbigniew Plesner z PR Szczecin.

Kościół Pocysterski

Obecnie pocysterski kościół pełni funkcje kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Jest to kościół ceglany (pierwszy obiekt na Pomorzu Zachodnim wzniesiony całkowicie z cegły, póź-

noromański i gotycki. Jednak z pierwotnego wyposażenia kościoła zachowało się do naszych czasów niewiele.

Aktualnie transept i prezbiterium od połowy XVI w wieku oddzielone są od reszty budowli zamienionej na spichlerz zbożowy. Ołtarz i ambona w obecnej świątyni są dziełem Hansa Schencka.

Zachodnia fasada kościoła jest wspaniałą, pod względem artystycznym i kompozycyjnym, ozdobą kościoła poklasztornego. Szczyt fasady zajmuje promienista rozeta osadzona w okrągłej blendzie.

Dom opata - obecnie mieści się w nim biblioteka. Zachowały się w nim wspaniałe detale architektoniczne, na uwagę zasługuje portal zachodni. Posiada on ciekawie profilowane ościeża (z użyciem cegły glazurowanej) i zachowane fragmenty fresków.

Z pomieszczeń klasztornych pochodzą przechowywane w Muzeum Narodowym w Szczecinie detale architektoniczne wykonane z wapienia: głowice, bazy i trzony kolumn. Głowice są dekorowane motywami figuralnymi (ostatnia ćw. XIII w.), wicia, roślinną i motywami geometrycznymi (1 poł. XIV w.)

Ewelina Drwal
promocja@stareczarnowo.pl

SULEJÓW

Mamy zaszczyt i przyjemność poinformować, że Kapituła Plebiscytu EURO GMINA przyznała Gminie Sulejów **I MIEJSCE W KATEGORII KULTURA**. Jest to dla nas szczególne wyróżnienie, które jest wyrazem uznania dla wielu osób. Pragnę podziękować tym wszystkim, którzy swoją pracą przyczynili się do otrzymania tej nagrody. EURO-GALA odbyła się 10 września 2010 r. w Muzeum Miasta Łodzi. W gali uczestniczyli samorządowcy województwa łódzkiego, przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki, władz wojewódzkich, ludzi biznesu, nauki i kultury. Plebiscyt odbył się pod patronatem Ministra Gospodarki, Marszałka Województwa Łódzkiego oraz Wojewody Łódzkiego.

Historia Sulejowa to historia miasta granicznego, leżącego na dawnej granicy Małopolski i Wielkopolski. Dziś pięknie odrestaurowane klasztory w Sulejowie i Witowie zadziwiają każdego pięknem architektury: romańskiej, renesansowej

i barokowej. Na terenie założenia klasztornych Opactwa Cystersów w Sulejowie, w przedsiönku i kapitułarzu muzeum pokazujące zarys dziejów Opactwa w Sulejowie. Znajdziemy w nim fragmenty odnalezionych detali architektonicznych oraz rzeźby, obrazy i przedmioty liturgiczne. Poznamy także wyniki prowadzonych na terenie opactwa badań archeologicznych.

Na uwagę zasługuje organizowany corocznie **kon-**

cert w ramach Wędrownego Festiwalu Filharmonii Łódzkiej „Kolory Polski”. Cykl ten niezmiennie cieszy się popularnością wśród melomanów. Koncerty rozbrzmiewają w zabytkowych murach Opactwa Cystersów w Sulejowie, w koś-

ciele św. Floriana z 1903r. oraz w XVIII w. kościele w Witowie.

Urząd Miejski w Sulejowie jest również współorganizatorem, obok Fundacji im. Mikołaja z Radomia, koncertów kameralnych i organowych.

W Sulejowie realizowano zdjęcia min. do takich filmów i seriali telewizyjnych jak:

- „Potop” w reżyserii Jerzego Hoffmana z udziałem Daniela Olbrychskiego, Ta-

deusza Łomnickiego, Kazimierza Wichniarza;

- „Wierna rzeka” w reżyserii Tadeusza Chmielewskiego z udziałem Olgierda Łukaszewicza, Franciszka Pieczki, Małgorzaty Pieczyńskiej;

- „Pan Wołodyjowski” z udziałem Tadeusza Łomnickiego;

- „Janka” - wielokrotnie emitowany serial dla młodzieży; w roli tytułowej Agnieszka Krukówna;

- „Prywatne śledztwo” z udziałem Romana Wilhelmięgo,

- „Naznaczony” serial z udziałem Piotra Adamczyka.

Ze względu na fakty historyczne w czerwcu 2010 r. na terenie zabytkowego Opactwa Cystersów odbyły się **obchody 600-lecia Bitwy pod Grunwaldem**.

W 1410 r. w gościnnych murach Opactwa przebywał król Władysław Jagiełło w drodze na Grunwald. Podczas uroczystości od-

było się szereg konkursów, warsztatów, przedstawienia teatralne dla dzieci i młodzieży dla zwiększenia

walorów edukacyjnych obchodów w celu kształtowania przywiązania do „małej ojczyzny”.

Od 2010 r. Gmina Sulejów ma flagę Sulejowa. Rada Miejska w Sulejowie w celu wyposażenia Gminy i jej mieszkańców w trwałe znamiona

tożsamości i przynależności do wspólnoty samorządowej i terytorialnej, dla podkreślenia więzi historycznych, kulturowych, ekonomicznych i emocjonalnych łączących

mieszkańców z miejscem ich urodzenia, zamieszkania, pracy i siedziby władz, **ustanowiła herb i flagę Sulejowa** oraz zasady ich

używania.

Założyliśmy sobie wysoką poprzeczkę w kwestii pozyskiwania środków unijnych. Przykładem niech będą środki pozyskane na zadania infrastrukturalne, oświatowe, sportowe. Zabiegamy także o rozwój infrastruktury kultury, planujemy aby w Sulejowie powstał obiekt pn. Regionalne Centrum Kultury ROMANIKA, mieszczący Miejski Ośrodek Kultury, Bibliotekę, Muzeum, oraz siedziby organizacji pozarządowych.

Stale podnosimy standard naszych szkół, remon-

tujemy budynki komunalne wraz z obiektami oświatowymi systematycznie poprawiane są objekty przy-szkolne.

Sylvia Miller
Urząd Miejski w Sulejowie
promocja@sulejow.pl
www.sulejow.pl

TRZEBNICA

II Turniej Rycerski i Jarmark Cysterski odbył w dniach 11-12 września 2010 roku. Organizatorem imprezy było Starostwo Powiatowe w Trzebnicy wraz z Lokalną Grupą Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich i z partnerami: Gminą Trzebnica, Gazetą Trzebnicką NOWA, Wodnikiem Sp. z o.o. Jej celem było promowanie regionu poprzez prezentację lokalnych tradycji, popularyzację i ochronę dziedzictwa kulturowego, a także wzmocnienie poczucia tożsamości kulturo-

wej mieszkańców terenów objętych działaniem Lokalnej Grupy Działania „Kraina Wzgórz Trzebnickich” - m.in. poprzez prezentację sztuki ludowej, rzemiosła artystycznego środowisk lokalnych, produktów i smaków regionu Kocich Gór oraz promocję wartości historycznych. Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu

Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich - Europa inwestująca w obszary wiejskie.

W czasie trwania Turnieju Rycerskiego i Jarmarku Cysterskiego na Trzebnickich Błoniach licznie przybyła rzesza mieszkańców i turystów mogła podziwiać twórczość lokalnych artystów oraz smakować regionalne produkty. Zwiedzający mogli zobaczyć i kupić witraże, rzeźby i ceramikę, ręcznie robione kartki okolicznościowe, szkło fusingowe, biżuterię szklaną i srebrną, kompozycje z ziół, sztukaterię i wyroby z gryki. Mogli też skosztować przepysznych ciast, pierogów „trzepanych” ogórków, pająk swojskiego chleba ze smalcem, jablecznika, powideł jadalnych, chlebików św. Jadwigi, soków z warzyw i owoców oraz wielu innych produktów kulinarnych.

Przez dwa dni trwania imprezy można było zapoznać się z ofertą turystyczną

regionu Kocich Gór, oglądać popisy zręczności wojów i rycerzy, walki, turnieje

i zabawy plebejskie. Każdy chętny miał okazję postrzelać z łuku, rzucać toporem i włócznią oraz dzięki uprzejmości Tadeusza Mrozińskiego - właściciela firmy dekarskiej „Strzecha” - zakuć się w dyby, pobujać się w kołysce i na huśtawce.

Na pewno najbardziej widowiskowym elementem imprezy był pokaz ataku

na specjalnie do tego celu zbudowaną średniowieczną wioskę, która w efekcie w całości spłonęła. Innym bardzo ciekawym wydarzeniem było pasowanie na rycerza w trzebnickiej bazylice dokonane przez samego proboszcza parafii ks. Jerzego Olszówkę. Na uwagę zasługuje fakt, że ostatnia taka uroczystość miała miejsce w katedrze opolskiej ponad 5 lat temu.

Trzebnica ma swoją monetę!

09. grudnia 2009 to dla Trzebnicy wyjątkowa data – w tym bowiem dniu do obiegu trafiła okolicznościowa moneta o nominale 2 zł z wizerunkiem trzebnickiego zespołu pocysterskiego,

wydana przez Narodowy Bank Polski. Warto podkreślić, że jest to trzecia moneta z serii „Miasta w Polsce”, po monecie przedstawiającej Klasztor Jasnogórski w Częstochowie oraz Klasztor Cysterski w Jędrzejowie.

Uroczysta prezentacja monety z udziałem Burmistrza Gminy Trzebnica. Uroczystość rozpoczęła się od wmurowania przed wejściem do klasztoru „Kapsuły Czasu”, w której umieszczono monetę, miniaturę herbu Trzebnicy, najnowszy

numer biuletynu informacyjnego Gminy Trzebnica – Panorama Trzebnicka, multimedialną prezentację miasta, dane dotyczące gminy oraz specjalnie przygotowany na to wydarzenie list do przyszłych pokoleń, podpisany przez burmistrza Marka Długozimę i prezesa

NBP Sławomira Skrzyпка.

Ksienie Cysterki

– Fundatorki Trzebnickiego Sanktuarium

W połowie stycznia 2010 r. ukazała się nowa książka ks. Antoniego Kielbasy p.t. „Mecnat polskich księń cysterek w Trzebnicy”. Publikacja prezentuje wielki wkład sióstr cysterek w dzieło upiększania trzebnickiej bazyliki Świętej Jądwigi Śląskiej. Zawiera ona również liczne kolorowe zdjęcia autorstwa Marcina Mazurkiewicza. Na 67 stronach znajdziemy biogramy i wykaz dzieł najbardziej zasłużonych księń klasztoru trzebnickiego: Gertrudy (1200-1268) – córki św. Jądwigi i księcia Henryka Brodatego, Krystyny Katarzyny z Wierzbna Pawłowskiej (1633 -1699), Zofii Koryciń-

skiej (1683-1741) i Bernardy Paczyńskiej z Tenczyna (1706-1789). Ksienie te okazały się prawdziwymi mecenasami sztuki. Nad wystrojem kościoła pracowali bowiem wybitni artyści zaproszeni przez ksienie: malarze Michał Leopold Willmann, Krystian Filip van Bentum, Antoni Feliks Scheffler oraz rzeźbiarze Franciszek Józef Mangoldt, Marcin i Jakub Bielawscy, Maciej Steinl, Franciszek Jerzy Zeller. Dzięki

nim należący do największych w Polsce pocysterski zespół klasztorny stał się najcenniejszą perłą architektury i najważniejszym sanktuarium w archidiecezji wrocławskiej.

opr. *Jadwiga Janiszewska*
Urząd Miejski w Trzebnicy
www.trzebnica.pl

WĄCHOCK

Pierwszy Festyn Cysterski u cystersów w Wąchocku

Gmina Wąchock doceniając wartość obiektu historycznego jakim jest Klasztor Ojców Cystersów oraz rozumiejąc potrzeby stałej opieki nad zabytkiem w 2010 roku z budżetu gminy przeznaczyła 20.000 zł na wykonanie dokumenta-

cznie zawsze serdecznie przyjmują gości, którzy składają wizyty w Urzędzie Miasta i Gminy w Wąchocku. Osobiście oprowadza po obiekcie klasztornym i opowiada historię zakonu. Wizyty kończą się poczęstunkiem w prywatnej części klasztoru – części opackiej. Jest to dodatkowa atrakcja turystyczna. Możliwość skorzy-

stania z zaproszenia opata i obejrzenia nieprezentowanych na co dzień pomieszczeń i dzieł sztuki jest dodatkowym przeżyciem dla zaproszonych gości.

W miesiącu maju 2010 roku w Klasztorze Ojców Cystersów w Wąchocku w Sali Świętego Bernarda odbyła się sesja Rady Powiatu Starachowickiego. Radni i zaproszeni goście byli pod wrażeniem wnętrza, gdzie prowadzone były obrady.

W sierpniu br. odbył się Pierwszy Festyn Cysterski. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez Ojców Cystersów przy współpracy Międzygminnego Ośrodka Kultury w Wąchocku. W festynie wzięli udział mieszkańcy Wąchocka oraz licznie przybyli turyści. Można było podziwiać wystawy rzemiosła i rękodzieła

cji technicznej związanej z bieżącymi remontami klasztoru.

Gmina Wąchock wydając materiały promocyjne w głównej mierze opiera się na gościnności Ojców Cystersów, którzy z zachowaniem zasad klasztornych pozwalają na liczne sesje fotograficzne oraz przyjmują gości zarówno z kraju jak i z zagranicy. Ojciec Opat Eugeniusz Augustyn

artystycznego, wciąż udział w loterii fantowej, z której dochód został przeznaczony na wyposażenie dzieci z ubogich rodzin w książki i przybory szkolne. Nagrody w loterii zostały ufundowane przez Pana Jarosław Samełę Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock oraz przez Ojca Cystersa Honoriusza Kostka Proboszcza Parafii Św. Floriana w Wąchocku, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Wokół Łysej Góry (Gmina Wąchock jest jej członkiem jako jedna z siedmiu gmin działających w stowarzyszeniu) oraz Pan Andrzej Matynia Starosta Starachowicki. W występach na dużej scenie przed klasztorem prezentowały się lokalne zespoły muzyczne jak również scholie parafialne z kościołów w Wąchocku i Iłży. Wystąpił również zespół Artura Bińka – Acustic. Entuzjaści muzyki klasycznej mogli podziwiać występ muzyków w trakcie koncertu

muzyki barokowej w wykonaniu artystów Filharmonii Łódzkiej. W pobliskiej Kaplicy ku czci św. Rocha na wzgórzu odbyła się msza święta odpustowa, w której uczestniczyli licznie zgromadzeni mieszkańcy gminy oraz turyści.

Współpraca gminy z klasztorem jest stałym i ważnym elementem w życiu lokalnej społeczności. Należy dbać o jej rozwój i wykorzystywać możliwości jakie ze sobą niesie.

*Urząd Miasta i Gminy
w Wąchocku
www.wachock.pl
sekretariat@wachock.pl*

WĘGORZYNO

Różaniec Cysterski z Łez Hioba

W dzisiejszych czasach miasta i gminy starają się przyciągnąć turystów tworząc produkty lokalne, które się z nimi kojarzą. Świetnie udało się to Drahimowi (Stare Drawsko), który produkuje miód drahimski, czy Kaliszowi Pomorskiemu, który ma słynne kiszzone ogórki.

Niestety Węgorzyno takiego produktu nie posiada i jeżdżąc na imprezy promocyjne nie mamy tak naprawdę żadnych pamiątek, które zainteresowałyby potencjalnych turystów naszą Gminą. Nie ma też żadnych produktów, które by nas wyróżniały i się z nami kojarzyły.

W związku z powyższym postanowiliśmy stworzyć taki produkt lokalny i go wypromować. Z pomocą przyszedł nam Ojciec Rajmund Guzik z klasztoru Cystersów w Winnikach.

Zaoferował on produkcję

różańców z „Łez Hioba”. Jest to roślina, której owoce po wysuszeniu nadają się do produkcji koralu i różańców właśnie. Różańce opakowaliśmy w okazjonalne saszetki z logo 550 lat Węgorzyna i załączyliśmy ulotkę z krótkim opisem produktu i promocją Gminy Węgorzyno.

Drugim naszym produktem jest przedwojenna figura Anioła, którego romantyczna i tragiczna historia staje się już coraz bardziej znana. Po renowacji Anioł powrócił na miejsce przy kaplicy na cmentarzu miejskim a my zamówiliśmy pamiątkowe figurki anioła, które razem z różańcem cysterskim stały się chętnie kupowanymi pamiątkami z Węgorzyna.

Mamy nadzieję, że nasze

działania przyczynią się do tego, że ludzie zaczną kojarzyć naszą Gminę z konkretnymi produktami i Zakonem Cystersów a co za tym idzie uda nam się wyróżnić pośród setek Gmin w Polsce.

Pierwsze różańce z Łez Hioba powędrowały między innymi do Włodarzy ościennych Gmin, do Niemiec do przedstawicieli byłych mieszkańców Węgorzyna, zespołu muzycznego Farba, który gościł na Lecie z Węgorzem 2010 oraz wicemarszałek sejmiku Pani Ewy Kierzkowskiej, która uczestniczyła w tegorocznych Dożynkach Powiatowo Gminnych w Węgorzynie.

*Urząd Miasta
w Węgorzynie
Paweł Bot
promocja@wegorzyno.pl
www.wegorzyno.pl*

WINNIKI

Dom rekolekcyjny O.O. Cystersów w Winnikach należący do Opactwa w Wąchocku rozwija się.

W ostatnich miesiącach została rozbudowana i doposażona kaplica (nowe tabernakulum, dzieła malarskie) oraz pobudowana w sąsiedztwie budynku mieszkalnego odrębna pustelnia – dwa kolejne eremy są planowane.

Obecnie Dom Cysterski dysponuje już kilkudziesięcioma miejscami noclegowymi minia piętrze budynku i wygodna jadalnia z zapleczem kuchennym. Cysterski z Winnik zapraszają wszystkich którzy pragną zapoznać się z modlitwą i pracą w tym nowym cysterskim miejscu. 17 października 2009 roku Cysterski przyjęli w Winnikach kilkudziesięcioosobową grupę mieszkańców wsi Iwięcino, Sierakowo Sławieńskie i Dąbrowa (z Gminy Sianów) wraz z organizatorami projektu „Ekonomia Społeczna na Szlaku Cysterskim”.

Goście w ramach tzw. Podróży studyjnej mieli możliwość zapoznania się z życiem codziennym współczesnych cystersów, wysłuchania fragmentów Reguły oraz uczestniczenia we wspólnej modlitwie i posiłku z cystersami.

Od czerwca 2010 roku trwają prace nad projektem „Ogród ziołowy”. Głównym wnioskodawcą są cystersi a partnerami projektu Szkoła Podstawowa w Węgorzynie i Szkoła Podstawowa w Runowie Pomorskim. Cystersi żyjący zawsze blisko natury jako dzieła Stwórcy, pragną przygotować dla młodzieży (a także zainteresowanych osób dorosłych) ofertę edukacyjno – rekreacyjną wykorzystującą bogactwo terenu którym obecnie dysponują jak i też specjalnie zakładany modelowy ogród ziołowy. Dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Gminy w Węgorzynie (zabezpieczenie wkładu własnego do projektu) jego realizacja będzie możliwa w 2011 roku.

Cystersi z Winnik mają nadzieję, że ich oferta spotka się z zainteresowaniem młodzieży, a obszar ten bogaty w zasoby przyrodniczo – krajobrazowe zabytkowego parku wraz z przylegającym doń torfowiskiem stanie się miejscem na Szlaku Cysterskim Pomorza Zachodniego chętnie odwiedzanym zarówno przez tych, którzy pragną wyciszenia jak i młodzież poznającą w ciekawy sposób tajemnice przyrody oraz turystów zafascynowanych tradycją.

*o. Rajmund Guzik Ocist
e-mail: rajmar7@wp.pl*